„КОММУНИЗМ“ КОЛХОЗИ АЪЗОЛАРИНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

Боёвут районидаги „Коммунизм“ колхозининг аъзолари кунига йиллик планнинг 4 проценти миқдорида пахта топширишга, давлат планини 8 октябрда ва социалистик мажбуриятни 25 октябрда бажаришга қарор қилдилар.

Пахтакор ўртоқлар! Илғор хўжаликнинг меҳнатсевар аъзолари бошлаган янги ташаббусга қўшилингиз, пахта тайёрлаш давлат планини тезроқ бажариш учун астойдил курашингиз!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 188 (1450) | 23 сентябрь, чоршанба, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин

Пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтирайлик

Аввал баҳордан буён тер тўкиб қилинган меҳнат зойи кетмади, бу йил катта-катта майдонларда олинган социалистик мажбуриятнинг тўла бажарилишини таъминлайдиган мўл ҳосил етиштирилди.

Пахтанинг барвақт очилиши йиғим-теримни дастлабки кунларданоқ авж олдириб юбориш имконини берди. Сададек шохлаб кетган бўлиқ ғўза тўпларида бу йилги баракали ҳосилнинг товланиб турган дурдоналаридан тонна-тонналаб хирмон кўтарилмоқда. Бепоён пахтазорларда бақувват агрегатларнинг янгроқ овози чевар теримчиларнинг ёқимли ялласига қўшилиб кетмоқда ва тоғ-тоғ «оқ олтин» уюмлари қад кўтармоқда. Демак, шу кеча-кундузда пахта далаларида ҳаёт қайнамоқда, катта-кичик ҳар бир пахтакор ҳосил тақдири, Ватан бойлиги тўғрисида ўйламоқда.

Халқимизда қадимдан «барвақт қилинган ҳаракат ҳосилга берар баракат» деган ҳикматли сўз бор. Ҳосилни эрта етилтириб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб кутиб олиш учун йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб юборган илғор колхозлар, совхозлар, бригадалар, бўлимлар ва звеноларда ҳозирданоқ ишнинг омади яхши. Шу кунларда 250—300 килограммга етказиб пахта тераётган чеварларнинг ҳиммати ва улар бошлаб берган ташаббуснинг қиммати олий баҳоларга сазовордир. Уларнинг намунаси йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўрилиб, иш тўғри ташкил этилган, пахтакорларнинг турмуши, маънавий дунёси, кайфияти тўғрисида яхши ғамхўрлик қилинган жойларда ажойиб натижаларга эришиш мумкинлигини кўрсатмоқда.

Партия ташкилотлари пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш учун партиявий ишнинг ҳамма формаларидан, оммага идеологик жиҳатдан таъсир кўрсатишнинг барча муҳим воситаларидан моҳирлик билан фойдаланишлари, теримчилар ўртасида ғайрат-ташаббус кўрсатиб ишлаш вазиятини вужудга келтириб, кўпмингчиларнинг ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилишлари, коммунист ва комсомолларнинг йиғим-теримда авангардлик ролини ошириб ҳамда социалистик мусобақани кучайтириб, олинган мажбуриятни муддатидан илгари бажарилишини таъминлашлари лозим.

Бу жиҳатдан Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози партия ташкилоти томонидан амалга оширилаётган тадбирлар ибратлидир. Колхоз пахта тайёрлаш бўйича областимиз сводкасининг олдинги ўринларидан бирида турибди. Колхоз аъзолари кунига йиллик планнинг тўрт проценти миқдорида пахта топшириб, 25 октябргача социалистик мажбуриятни бажаришга қаратилган янги ватанпарварлик ташаббусини бошлаб бердилар. Колхоз партия ташкилоти бу ишларнинг ҳаммасига бош-қош бўлиб, йиғим-терим суръатини янада кучайтиришни таъминлайдиган конкрет тадбирларни амалга оширмоқда. Колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, оммавий-сиёсий ишларни бевосита дала шийпонларига кўчириш, дала шийпонларини бу ишларнинг чинакам марказига айлантириш, сиёсий агитациянинг таъсирчанлигини ошириш, агитаторлар ўтказадиган лекция ва суҳбатларнинг юксак ғоявий-назарий савияда, турмуш билан боғланган бўлишини таъминлаш партия ташкилоти томонидан шу кеча-кундузда олиб борилаётган ишнинг асосий мазмунини ташкил этади.

Кўпгина колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари ҳамда хўжалик раҳбарлари ғўза парвариши даврида пахтакорлар тўғрисида ғамхўрликни кучайтириб, уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай маданий-маиший шароит яратиб бердилар. Оқибат натижада, пахтадан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Вазифа — йиғим-терим даврида ҳам ишни ана шу тахлитда уюштиришдан, ҳар бир теримчи ва механик-ҳайдовчининг унумли ишлашига, терим нормасини ошириб бажаришига эришишдан, бунинг учун уларга ҳар тарафлама қулай шароит яратиб беришдан иборат.

Ихлос, дид-фаросат билан безатилган ва яхшилаб жиҳозланган баҳаво дала шийпонини кўз олдингизга келтиринг. Радиоприёмникдан ёқимли қўшиқларнинг дилкаш садолари эшитилиб турган, баракали меҳнатдан кейин ҳамиша дилкаш суҳбатлар ҳукм сурган бу жой оммавий агитациянинг ҳақиқий марказига айланиб бормоқда.

Лекин ҳали бир қатор колхоз, совхозларнинг партия ташкилотлари оммавий-сиёсий тадбирларни ўтказиш, бу ишларни бевосита дала шийпонларига кўчиришнинг моҳиятига ҳануз етарли баҳо бермаётирлар. Чиноз районидаги Энгельс номли, «Октябрь 40 йиллиги», Бўка районидаги Карл Маркс номли, Юқори Чирчиқ районидаги Жданов номли колхозларда ғўза парвариши даврида бўлгани сингари ҳозир ҳам аҳвол ўзгармаган, дала шийпонлари безатилмаган, кўпчилик бригадаларда иссиқ овқат, болалар яслилари ташкил этилмаган, агитаторлар состави сараланмаган ва улар теримчилар ўртасида системали равишда лекция, суҳбатлар ўтказмаётирлар.

Областимиз меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 460 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олганлар. Бу юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан партия ташкилотлари томонидан омма ўртасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишларнинг савиясига, маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг даражасига, жанговар сиёсий агитациянинг таъсирчанлигига, коммунистлар ва комсомолларнинг йиғим-теримда авангард бўлишларига боғлиқ. Шунинг учун ҳам теримчилар ва механик ҳайдовчиларнинг турмуши, дам олиши ҳамда маънавий эҳтиёжларини қондириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш партия ташкилотларининг ҳамиша диққат марказида туриши лозим.

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш	Мавсум бошидан бери
Пискент	1,96	29,06
Гулистон	2,32	26,19
Боёвут	2,21	25,92
Сирдарё	1,94	24,05
Юқори Чирчиқ	2,01	23,26
Бўка	2,02	22,90
Оржоникидзе	1,91	22,60
Бекобод	2,03	22,27
Оққўрғон	1,80	22,24
Ўрта Чирчиқ	2,04	21,81
Янгийўл	1,86	20,82
Чиноз	1,88	20,75
Қуйи Чирчиқ	2,32	20,75
Область бўйича	2,02	23,40

Н. С. Хрушчевнинг АҚШда бўлиши

САН-ФРАНЦИСКО, 21 сентябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун эрта саҳарда Н. С. Хрушчев Сан-Франциско шаҳри бўйлаб пиёда сайр қилиб юрди. Шаҳар аҳолиси совет давлат арбобини самимий табриклади. Н. С. Хрушчев аҳоли билан суҳбатлашди. «Сан-Франциско, — дейди у, — ўз сафарим вақтида Қўшма Штатларда мен кўрган шаҳарлардан энг кўркамидир. Бу ерда бизларни жуда самимий кутиб олдилар».

Сўнгра Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари қирғоқ соқчилиги кораблига тушиб, Сан-Франциско кўрфази бўйлаб сайр қилдилар.

Корабль бортида Н. С. Хрушчев мухбирлар билан суҳбатлашиб, уларнинг эътиборини ўз баёнотининг Америка матбуотида бузиб кўрсатилганлигига қаратади. «Мен сизлардан, — дейди Н. С. Хрушчев, — Америка халқи бизнинг сиёсатимизни тўғри тушуниши учун менинг айтган гапларим ҳақида объектив хабар қилишингизни сўрар эдим. Биз билан Қўшма Штатлар ўртасида бундан бошқа ҳам кўпгина ҳар хил проблемалар бор, шу сабабли ҳозир уларни мураккаблаштиришнинг кераги йўқ».

ПОРТ ИШЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

Н. С. Хрушчев сайрдан кейин корабль капитани ва командаси билан хайрлашиб, Тинч океан қирғоғи порт ишчилари касаба союзининг биносига қараб йўл олади. Бинога кираверишда уни шу касаба союзининг раиси Гарри Брижес самимий табриклайди. Гарри Брижес бу ерга келгани учун Н. С. Хрушчевга чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилади ҳамда уни ўзининг рафиқаси билан таништиради. «Менинг рафиқам тез орада, эҳтимол ҳатто шу куннинг ўзида менга бола совға қилади. Биз бу болани тинчликда ўсади, деб умид қиламиз», — дейди Брижес. «Биз ҳамма болаларнинг тинчликда ўсиши учун ҳамма чорани кўрамиз» — деб унга жавоб беради Н. С. Хрушчев. Гарри Брижес Н. С. Хрушчевга ҳозирги вақтда Қўшма Штатларда анча ишсизлар борлигини айтиб, савдо-сотиқнинг ривожлантирилиши бу аҳволни яхшилаб олишга ёрдам берган бўлур эди, дейди. Касаба союз биносида ишчилар Н. С. Хрушчевни яна овация билан кутиб оладилар. Ҳамма жойда рус ва инглиз тилларида: «Хуш келибсиз!», «Тинчлик!», «Тинчлик!» деган хитоблар эшитилади. Ёш ишчи Дэвид Аэриан ўзининг юк ташувчилар киядиган кепкасини совға қилади. Ишчилар Н. С. Хрушчевдан микрофон олдига келишни илтимос қиладилар. Н. С. Хрушчев бу ерга таклиф этилганлиги учун касаба союз раиси Г. Брижесга ташаккур изҳор қилади ва ниҳоят самимий кутиб олганликлари учун ишчиларга раҳмат айтади.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

Область партия комитети бюроси Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози (раиси Т. Латипов, партия ташкилотининг секретари А. Қурбонов ўртоқлар) аъзоларининг пахта тайёрлаш суръатини кескин кучайтиришга чақириб, областнинг барча колхозчилари ва совхоз ишчиларига қилган мурожаатини қизғин маъқуллайди ва колхознинг кунига йиллик планнинг тўрт проценти миқдорида пахта топшириш, 8 октябрга қадар 6 минг тонна пахта топшириб, планни бажариш, 25 октябргача 10 минг тонна пахта топшириб социалистик мажбуриятни бажаришга қаратилган янги ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватлади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, совхоз директорлари, колхоз правлениелари, бошланғич партия ташкилотлари «Коммунизм» колхози аъзоларининг давлатга пахта сотиш юзасидан белгиланган планини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришга қаратилган ташаббусларини колхозчилар ва совхоз ишчилари, хизматчиларининг партия ҳамда умумий йиғилишларида кенг муҳокама қилиб чиқишлари, ҳар бир колхоз ва совхоз, ҳар бир бўлим, трактор-далачилик ва далачилик бригадаларида пахта териш ва тайёрлашни кўпайтиришга қаратилган конкрет амалий тадбирлар белгилашлари, пахта тайёрлаш суръатини янада кучайтиришлари лозим.

Пахта теримига барча меҳнат ресурслари, ишчи кучларини сафарбар қилиш, пахта териш машиналарининг унумли ишлашини таъминлаш зарур. Колхозчиларга, совхоз ишчиларига, қишлоқнинг ва шаҳарнинг теримга қатнашаётган аҳолисига зарур моддий ва маданий шароитларни яратиб бериш керак. Ҳамма ерда коммунист ва комсомолларнинг авангардлик роли оширилсин, улар ўзларининг ташкилотчилик ишларини кучайтиришлари ва теримда шахсан қатнашиб, меҳнатга коммунистчасига муносабатда бўлишнинг намуналарини кўрсатишлари керак.

Пахта тайёрлаш суръатини кучайтириб ва партиявий оммавий-сиёсий ишларни жонлантириб, кунига йиллик планнинг камида 2,5 проценти миқдорида пахта топширилишини таъминлаш зарур. Токи областимиз пахта тайёрлаш бўйича республика миқёсида муносиб ўринга чиқиб олсин.

Боёвут районидаги „Коммунизм“ колхози аъзолари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг Тошкент областининг барча колхозчилари ва совхоз ишчиларига МУРОЖААТИ

Биз, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг аъзолари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари етти йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажариш ва КПСС Марказий Комитети Пленумини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилиб, август ойининг бошларидаёқ социалистик мажбуриятимизни қайта кўриб чиқиб, етти минг тонна ўрнига давлатга ўн минг тонна пахта сотишга қарор қилган эдик.

Бизнинг колхозимиз аъзолари ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Шу йилнинг 22 сентябригача биз давлатга 2517 тонна пахта топширдик. Бу йиллик планнинг 42 процентини ташкил этади. КПСС аъзоси ўртоқ Ҳасан Абдурасулев бошлиқ бригада пахта тайёрлаш планини 70,3 процент, ўртоқ Тўйчи Жалилов бригадаси 68,1 процент, ўртоқ Жамолхон Латипов бошлиқ бригада 67 процент, ўртоқ Ашур Тоғаев бошлиқ бригада 57,8 процент, ўртоқ Уммас Эшбеков бригадаси 59,3 процент, ўртоқ Ғани Сувонов бошлиқ бригада 50,3 процент, ўртоқ Зокир Эргашев бригадаси 57,7 процент, ўртоқ Рустам Тўйчиев бригадаси 55,5 процент, ўртоқ Эргаш Донаев бригадаси 53,5 процент, ўртоқ Останақул Жўраев бригадаси 53,3 процент бажарди. Ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олган ўртоқ Фармонқул Суяров бошлиқ бригада аъзолари ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар гектар ердан 20,5 центнердан пахта топширдилар. Шунингдек Ғанишер Юнусовдан намуна олиб, ҳар гектар ердан кам деганда 50 центнердан ҳосил топшириш учун курашаётган Қўшоқ Маҳкамов, Абдуманноп Зияев, Зоир Эргашев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳам 22 сентябргача ҳар гектар ердан 20 центнердан пахта топширилди.

Бизнинг колхозимиз аъзолари бу йил машина билан 1400 тонна ёки 14 процент пахтани теришга қарор қилганлар. Биз машина терими учун энг яхши участкаларни ажратдик, 2335 гектар ердан 800 гектар майдондаги ғўза дефоляция қилинди, мавжуд 18 пахта териш машинаси ишга тушириб юборилди. Бу агрегатлар билан биз 6—7 кун ичида 200 тонна пахта тердик. Механик-ҳайдовчи ўртоқ Донобой Шукуров СХМ-48М машинасида кунига 2,5—3 тоннадан, механик-ҳайдовчилардан Яҳё Холматов, Ахрор Эшонқулов, Файзулла Расулев, Берди Улуғмуродов ўртоқлар машина билан 2—2,5 тоннадан пахта териб топширмоқдалар. Ўртоқ Ортиқ Норматов чевар теримчиларимиздан, у кунига 300 килограммга етказиб пахта термоқда. Мағбура Солихова, Зумрат Аҳмедова, Хосият Мирзамуротова, Қундуз Қўлдошева сингари ўртоқлар ҳам ҳар куни хирмонга 200—250 килограммдан пахта тўкмоқдалар. Биз кунига давлатга йиллик планнинг 3,5 процентигача етказиб пахта топшираяпмиз.

Артелимиз аъзолари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 23 сентябрдан бошлаб давлатга йиллик планнинг 4 проценти миқдорида пахта топширишга эришиш ва пахта тайёрлаш давлат планини август ойининг бошларида мўлжал қилганимиздек 1 ноябрда эмас, балки 8 октябрда бажаришга қарор қилдик. Давлатга 10 минг тонна пахта сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни эса 25 октябрда бажаришга аҳд қилдик. Абдурасулев, Жалилов ўртоқлар бошлиқ бригадалар пахта тайёрлаш планини 27 сентябргача бажаришга, Латипов, Тоғаев, Эшбеков, Сувонов, Эргашев, Тўйчиев, Донаев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари эса 30 сентябргача бажаришга сўз бердилар.

Колхозимизда йиғим-терим қизғин бормоқда. Бироқ умуман олганимизда Тошкент области пахта тайёрлаш суръати бўйича республикамизнинг бошқа областларидан орқада қолмоқда. Биз барча колхоз ва совхозлар ҳам терим суръатини кучайтириб, юқори кўрсаткичларга эришишларини истар эдик. Шундагина бизнинг областимиз Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олиш ҳамда социалистик мажбуриятни бажариб, давлатга 460 минг тонна пахта топшириш имкониятига эга бўлади.

Биз совхоз ишчилари, колхозчилар, теримга жалб қилинган барча шаҳарликлар ва студентларга мурожаат қилиб, пахта териш ва топшириш суръатини кучайтиришга чақирамиз.

Биз қуйидаги колхозларни: Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» (раиси ўртоқ Матқобулов), Ленин номли (раиси ўртоқ Эгамбердиев), Киров номли (раиси ўртоқ Ғиёсов); Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» (раиси ўртоқ Усмонов), «Полярная звезда» (раиси ўртоқ Ким Пен Хва), Свердлов номли (раиси ўртоқ Муҳамеджонов), Куйбишев номли (раиси ўртоқ Йўлдошева), «Северний маяк» (раиси ўртоқ Цой); Бўка районидаги Вильямс номли (раиси ўртоқ Азаматов), Мичурин номли (раиси ўртоқ Каримов), «Ленин йўли» (раиси ўртоқ Иброҳимов) колхозларини, Янгийўл районидаги Свердлов номли (раиси ўртоқ Мусаев), Ленин номли (раиси ўртоқ Кўчқоров), «Шарқ юлдузи» (раиси ўртоқ Турсунқулов), Сталин номли (раиси ўртоқ Ортиқов), Киров номли (раиси ўртоқ Сафаров), «Коммунизм» (раиси ўртоқ Исматов) колхозларини; Чиноз районидаги Киров номли (раиси ўртоқ Далибоев), «Қизил Октябрь» (раиси ўртоқ Рустамов), «XXI партсъезд» (раиси ўртоқ Мираҳмедов), «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» (раиси ўртоқ Аҳмедов) колхозларини; Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли (раиси ўртоқ Маманов), Охунбобоев номли (раиси ўртоқ Убайдуллахўжаев), Куйбишев номли (раиси ўртоқ Ғуломов), Карл Маркс номли (раиси ўртоқ Султонов), «Қизил Октябрь» (раиси ўртоқ Пискорский), «Ҳақиқат» (раиси ўртоқ Йўлдошева), Сталин номли (раиси ўртоқ Синдаров) колхозларини; Гулистон районидаги «Октябрь» (раиси ўртоқ Брухтий), Ленин номли (раиси ўртоқ Назаров), «Ленинград» (раиси ўртоқ Йўлдошев), «Красная заря» (раиси ўртоқ Турдиев), Сталин номли (раиси ўртоқ Муҳамедов) колхозларини; Боёвут районидаги Карл Маркс номли (раиси ўртоқ Хўжабеков); Бекобод районидаги Дзержинский номли (раиси ўртоқ Шукуралиев), Ленин номли (раиси ўртоқ Дўсмуродов), «Победа» (раиси ўртоқ Абдураҳимов) колхозларини; Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли (раиси ўртоқ Ким), «Политотдел» (раиси ўртоқ Хван); Пискент районидаги Хрушчев номли (раиси ўртоқ Абдуқулов), Ворошилов номли (раиси ўртоқ Толипов), «Гулистон» (раиси ўртоқ Ҳайдаров); Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли (раиси ўртоқ Шин Дин Дек) колхозларини социалистик мусобақага чақирамиз.

Биз юқорида кўрсатилган колхозларнинг пахтакорлари, область қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари чақириғимизга конкрет иш билан жавоб берадилар, пахта тайёрлаш планини бажарадилар ва мажбуриятни ҳам қисқа муддат ичида адо этадилар ва бу билан КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини шараф билан кутиб оладилар, деб ишонамиз.

Колхозчиларнинг топшириғига биноан:

Турсунбой ЛАТИПОВ,
Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,
А. ҚУРБОНОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

Ўртоқ **Ж. ИСЛОМОВА.**

Сирдарё районидаги Сталин номли колхознинг мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини олган бу донгдор теримчиси ўз сўзининг устидан чиқиш учун курашиб, хирмонга кунига 200 килограммдан пахта тўкаётир.

Ўртоқ **З. ТАЯЛОВА.**

Қуйи Чирчиқ районидаги Красин номли колхозда унинг обрўси катта. Ўртоқ Таялова бу йил роса 15 тонна оқ олтинни териб бериш мажбуриятини олди. Ҳозир у кунига 200-215 килограммдан пахта тераётир.

Ўртоқ **АНВАРОВА.**

Бу чевар теримчи Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг аъзосидир. Ўртоқ Анварова мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Ҳозир кунига 200 килограммдан ошириб пахта тераётир.

М. Шевелев фотолари.

ҒАНИШЕР ЮНУСОВ ДАЛАСИДА

Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ғанишер Юнусов бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзолари йиғим-теримда жадал ҳаракат қилишиб, маррага яқинлашай деб қолдилар. Бригадада айниқса машина теримига катта эътибор берилаяпти. Суратда: (чапдан) 1. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусов ва колхоз партия ташкилотининг секретари Р. Орифжонов ўртоқлар машина билан терилган пахта сифатини текширмоқдалар. **2. Бригадада машина билан пахта териш пайти.**

Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Н. С. Хрушчевнинг АҚШда бўлиши

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

У америкалик юкчиларга совет ишчиларидан салом топширади. Н. С Хрушчев АҚШдаги учрашувлари америкаликлар тинчлик истайди, деган таассурот қолдирганлигини айтади. «Биз бундай истакни табриклаймиз, чунки мустаҳкам тинчлик бўлишини истаймиз! — дейди Никита Сергеевич Хрушчев. Унинг бу сўзлари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинади. Юзлаб ишчилар кузатиб қўйган Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари ҳисоб машиналари заводига жўнаб кетадилар.

АМЕРИКА ЗАВОДИДА

Завод территориясида Н. С. Хрушчевни Нью-Йоркдан Сан-Хосега махсус учиб келган ҳисоб-саноқ машиналари халқаро компаниясининг президенти Томас Уотсон, завод раҳбарлари, инженерлар ва ишчилар кутиб олдилар.

Уотсон Н. С. Хрушчевни самимий табриклади ва уни завод раҳбарлари билан таништирди. Сўнгра Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари завод кафетерийсига ўтиб, у ерда завод ишчилари, инженерлари ва маъмурий ходимлари билан бирга ноништа қилдилар.

Ноништа вақтида Н. С. Хрушчев ва Уотсон жаноблари нутқ сўзладилар.

Уотсон СССР Министрлар Совети Раисини табриклаб, Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига визит билан келиши самарали бўлади ва адолатли тинчликни таъминлаш йўлида яқин ойлар ичида муваффақиятлар билан нишонланади, деб умид билдирди.

Н. С. Хрушчев ўзининг жавоб нутқида ишчи ва инженерларнинг қарсаклари остида ўзининг заводда самимий кутиб олинганлиги учун ташаккур изҳор қилди. Н. С. Хрушчев ўз нутқида мавжуд халқаро масалаларни ҳамжиҳатлик ва ўзаро ҳурмат руҳида муҳокама қилиш зарурлигини таъкидлади. Н. С. Хрушчев ҳал этишни ҳаётнинг ўзи тақозо қиладиган масалалар юзасидан АҚШдаги баъзи сиёсий ва касаба союз арбобларидек тортишувларга интилиш керак эмаслигини айтди.

Н. С. Хрушчев мавжуд зиддиятларни ва жанжалли масалаларни кескинлаштирмаслик, балки суҳбатларни халқаро кескинликнинг юмшашини таъминлашга ва Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликка эришишга имкон берадиган тарзда олиб боришга интилиш керак, деб таъкидлади.

Н. С. Хрушчев социал ва сиёсий системалари турлича бўлган мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши идеясининг аҳамиятига ҳам тўхталиб ўтди. У Совет халқи ва Совет ҳукумати Қўшма Штатлар билан ва бошқа ҳамма мамлакатлар билан тинч ва дўст бўлиб яшашни истайдилар, деди.

Сўнгра СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ўз ҳамроҳлари билан бирга завод билан батафсил танишди.

Заводни кўздан кечирган вақтда Н. С. Хрушчев ишчилар билан дўстона суҳбатлашди, уларнинг ҳаёти, меҳнат шароити ва ишлаб чиқариш процессининг ташкил қилиниши билан қизиқди.

НЬЮ-ЙОРК. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари 18 сентябрда АҚШнинг марҳум Президенти Франклин Рузвельт уйини бориб кўрдилар. Суратда: Н. С. Хрушчев, унинг рафиқаси Н. П. Хрушчева ва марҳумнинг хотини Элионора Рузвельт Ф. Рузвельтнинг уйида. ТАСС фотохроникаси. (Расм ТАСС фото телеграфи орқали олинди).

СССР Министрлар Совети Раиси ҳузуридаги матбуот группасининг ахбороти

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев 20 сентябрь кечқурун Сан-Францискога келди. Вокзалда уни шаҳар мэри Кристофер кутиб олиб, самимий табрик нутқи сўзлади. Н. С. Хрушчев ўзининг жавоб нутқида шаҳарни келиб кўришга таклиф этилганлиги учун ташаккур изҳор қилди ҳамда Калифорния аҳолисига энг яхши тилаклар билдирди. Вокзалдан тортиб шаҳар марказигача бутун йўл давомида Н. С. Хрушчевни Сан-Франциско аҳолиси самимий табриклади. Ҳамма жойда «Хуш келибсиз», «Биз тинч яшашни истаймиз», «Хрушчевга салом» деган хитоблар эшитилди. Кишилар Н. С. Хрушчевни кўриб, уни қарсаклар билан табрикладилар. Н. С. Хрушчев тушган автомашина Совет ҳукумати бошлиғи ихтиёрига берилган резиденция олдига келиб тўхтаганда бу ерда тўпланган минглаб кишилар юқори мартабали меҳмонни табрик хитоблари ва овация билан кутиб олдилар. Н. С. Хрушчев табрикларга дўстона жавоб қайтарди. Одамлар узоқ вақт тарқалмадилар. Дўстона хитоблар қайта-қайта эшитилиб турди.

Кечқурун Н. С. Хрушчев Америка касаба союзларининг раҳбарлари билан учрашувга таклиф этилди. Учрашувда Америка томонидан Америка касаба союз ҳаракатининг етакчи арбоблари ҳозир бўлдилар.

Суҳбат халқаро аҳволнинг энг муҳим проблемалари юзасидан, шунингдек касаба союз ҳаракатига доир баъзи масалалар юзасидан ошкора фикр олишиш вазиятида ўтди. Суҳбат бошида Кэри ва Рейтер АҚШнинг касаба союз раҳбарлари Совет ҳукуматининг бошлиғи билан суҳбатлашиш имкониятидан хурсанд бўлганликларини ҳамда бу ошкора суҳбат фойдали роль ўйнаши мумкинлигини айтдилар. «Тинчликни қандай қилиб сақлаш — асосий масаладир,— деди Кэри.

Уч соатдан ортиқ давом этган ва баъзан қизғин тус олган бу суҳбат давомида Н. С. Хрушчев ҳар хил саволларга жавоб қайтарди. Н. С. Хрушчев Совет ва Америка касаба союзлари ўртасида шу вақтгача алоқа йўқлигини таъкидлаб, бундай деди: «Бизнинг позицияларимиз бир-биридан фарқ қилади. Сизлар, афтидан, бизни бирданига тушуниб ололмасангиз керак, бизлар ҳам, эҳтимол, сизларнинг тўғрингизда ҳамма нарсани билмасмиз. Келинг, муносабатларимизни кескинлаштирмайлик. Гарчи кўп масалаларда бизнинг қарашларимиз бошқача бўлса ҳам, бизда куч-ғайратимизни шу йўлда бирлаштиришимиз зарур бўлган умумий ишимиз бор, бу иш — тинчлик учун курашдир».

Америка меҳнат федерацияси — ишлаб чиқариш касаба союзлари конгресси раисининг ўринбосари Кэри суҳбат охирида бу учрашув учун Н. С. Хрушчевга ташаккур изҳор қилди. У ҳурматли меҳмон соғлигига қадаҳ кўтарди. «Саҳийлик билан бизга шунча кўп вақтингизни сарф қилганлигингиз учун раҳмат, Сизга оқ йўл тилаймиз, — деди Кэри.— Келинг, тинчлик йўлида, инсониятнинг бахт-саодати йўлида ҳамкорлик қилайлик».

Уолтер Рейтернинг учрашувдан кейин дарҳол ўзи чақирган матбуот конференциясида суҳбат ҳақида баёнот бериб,— бир қанча муҳим масалаларда Н. С. Хрушчевнинг баён этган фикрларини қўпол суратда бузиб кўрсатганлиги ва Н. С. Хрушчев айтмаган гапларни айтди, деб кўрсатганлиги таажжублантирарли бир ҳолдир.

21 сентябрь эрталаб Н. С. Хрушчев меҳмонхонадан чиқиб, Сан-Франциско кўчаларини пиёда айланди.

Сўнгра Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари қирғоқ соқчилигига қарашли кораблга тушиб, Сан-Франциско кўрфази бўйлаб сайр қилдилар.

Тинч океан қирғоғи порт ишчилари касаба союзи раиси Г. Брижеснинг таклифига биноан, Н. С. Хрушчев бу касаба союзининг штабквартирасида бўлди.

Бу ерда тўпланиб турган ишчилар Н. С. Хрушчевни самимий кутиб олдилар. Н. С. Хрушчев билан суҳбат вақтида ишчилар ўзларининг меҳнат шароити ҳақида гапирдилар, совет ишчиларига салом топширишни сўрадилар ва тинчликка интилаётганликларини айтдилар. Н. С. Хрушчев тўпланганларга қарата қисқача табрик нутқи сўзлаб, бундай деди:

«Биз, совет ишчилари бир-биримизга ўртоқлар, деб мурожаат қилишга одатланиб қолганмиз. Сизларга ҳам ўртоқлар, деб мурожаат қилишга рухсат этгайсиз! **(Гулдурос қарсаклар. Табрик хитоблари).** Лутфан қилинган таклиф учун касаба союзингизнинг раиси Г. Брижесга чин кўнглимдан ташаккур изҳор қиламан. Қўшма Штатларда бўлган вақтимда мен оддий америкаликлар билан ва сизларнинг арбобларингиз билан учрашдим. Менда америкаликлар тинчликни истайдилар, деган таассурот туғилди. Биз бундай истакни табриклаймиз, чунки ўзимиз мустаҳкам тинчликни истаймиз! **(Гулдурос қарсаклар. Рус ва инглиз тилларида: «Тинчлик!», «Тинчлик!» деган хитоблар эшитилади).** Азиз дўстлар, самимий кутиб олганлигингиз учун сизларга ташаккур билдираман **(Гулдурос қарсаклар).** Мен сизларга совет ишчилари номидан салом айтаман ва Ватанга қайтиб борганимдан кейин уларга сизларнинг саломингизни топшираман. **(Гулдурос қарсаклар).** Мен ишчилар нимани истайдиган бўлса, шуни истайман. Ишчилар нима истайди? **(Жойлардан: «Тинчлик!» деб жавоб қайтарилади).** Гапингиз тўғри. Тинчлик бўлиши керак. Бундан ташқари, мен сизларнинг ҳамиша иш билан таъминланган бўлишингизни ва кўпроқ иш ҳақи олишингизни тилайман. **(Гулдурос қарсаклар).** Хайр, дўстлар! **(Гулдурос қарсаклар. «Тинчлик!», «Дўстлик», «Хайр, Хрушчев!» деган хитоблар).**

Кундузи Н. С. Хрушчев Сан-Хосе шаҳридаги ҳисоб машиналари ишлаб чиқарувчи заводни бориб кўрди.

1959 йил 21 сентябрь.

Фаровонлик ҳақида қилинаётган ғамхўрликнинг янги ёрқин ифодаси

☆

ТУРМУШИМИЗ ЯНАДА ФАРОВОН БЎЛАДИ

Совет халқининг зўр ижодий ғайрати билан мамлакатимизда қудратли саноат ва механизациялашган йирик қишлоқ хўжалиги вужудга келтирилди. Жонажон Ватанимиз жаҳондаги энг кудратли давлат бўлиб қолди. Ана шундай бир вақтда барча совет кишиларининг тобора ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини тўла қондириш, уларнинг янада яхшироқ ва фаровон турмуш кечиришлари учун барча шароитлар вужудга келди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг халқ хўжалигининг барча соҳаларида қисқартилган иш кунига ўтишни тугаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисидаги қарори халқимиз турмушини янада яхшилаш йўлида белгиланган муҳим тадбирдир.

Корхонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бу қарорни зўр мамнуният ва баланд руҳ билан кутиб олдилар. Бу оқилона тадбир ишчиларимизнинг ижодий ташаббусини янада ошириб юборди.

У. УСМОНОВ.
«Таштрансмаш» заводи қуюв цехининг ишчиси.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Қисқартирилган иш кунига ўтишни туғаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисида»ги қарори кўп қатори областимиз саноат корхоналари ва қурилишларининг ишчи ҳамда хизматчилари томонидан зўр миннатдорчилик билан кутиб олинди. Суратда: Келесдаги 7-ғишт заводлари бошқармасининг смена мастери ўртоқ Абдулла Ғайниддинов ғишт пишириш цехи ишчиларига янги қарорни ўқиб бермоқда. М. Нуриддинов фотоси.

☆

КАТТА ҒАМХЎРЛИК

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида ишлаётган меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш, иш шароитини яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Қисқартирилган иш кунига ўтишни тугаллаш муддатлари ва ишчи ҳамда хизматчиларнинг иш ҳақини тартибга солиш тўғрисида» деб чиқарган қарори бу ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир.

Олтинтопган комбинатига қарашли маъдан қазиб чиқарувчи кон коллективи ҳозирги вақтда 6 соатлик иш куни асосида меҳнат қилмоқда. Бу тадбирнинг амалга оширилиши ишчи хизматчиларнинг ўз билимларини бойитиши учун катта қулайлик туғдирди.

Бизда иш кунининг қисқартилиши билан бирга меҳнатга ҳақ тўлаш ҳам тартибга солинди. Янги қарордан руҳланган кончилар янада баркали меҳнат қилаётирлар. Айниқса пармаловчилар унумли ишлаб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Улар скважиналарни пармалаш йиллик планини муддатидан икки ой олдин бажариш учун янги оширилган мажбурият олдилар.

М. ҚОДИРОВ.
Қўрғошин конининг пармалаш мастери.

Партия контролининг янги формалари амалда

Партиявий ишлар бўйича область кенгашидан

Яқинда бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ва маъмурият фаолиятини контроль қилиш ҳуқуқини амалга оширувчи комиссияларнинг раислари қилинган дастлабки ишлар ҳақида гапириб бериш, унчалик катта бўлмаган, лекин фойдали тажриба билан ўртоқлашиш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залига тўпландилар. Тошкент область партия комитети томонидан чақирилган бу кенгаш жуда қизиқарли ўтди ва шубҳасиз, у комиссияларнинг фаолиятини янада кучайтиришда ижобий роль ўйнайди.

ПЛАННИ БАЖАРИШ ВА ОШИРИБ БАЖАРИШ — АСОСИЙ ВАЗИФА

Кенгаш қатнашчиларининг сўзидан шу нарса маълум бўлдики корхоналар, қурилиш, транспорт ва савдо ташкилотларининг кўпчилигида бошқа хил комиссиялар билан бир қаторда давлат планларининг бажарилишини контроль қилувчи комиссиялар ҳам ташкил этилган. Бундай қилинганлиги тўғрими, бу комиссиялар ўз олдиларига кўпроқ умумий аҳамиятга эга бўлган вазифани қўймадилармикин? Ваҳоланки давлат планининг бажарилмаслик сабаблари турлича бўлиши мумкин. Янги техника ва илғор технология суст жорий қилиниши, моддий техника таъминоти яхши йўлга қўйилмаслиги, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаш даражаси пастлиги ва бошқа сабаблар давлат планининг бажарилмай қолишига олиб келиши мумкин.

— Бу тўғри, — деди Тошкентдаги электролампалар заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сорокин. — Бироқ давлат планининг бажарилиши устидан контроллик қилувчи комиссиянинг аъзоларига, айтайлик янги техниканинг жорий қилиниши устидан контроллик қилувчи ўз ўртоқларига ана шу соҳада камчиликларга йўл қўйилаётганлиги сабабли маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилмай қолаётганлигини айтишга ким ҳалақит беради дейсиз?

Корхона фаолиятининг асосий ва ҳал қилувчи кўрсатгичи давлат планларининг бажарилиши билан белгиланади. Комиссиялар ишнинг бу муҳим соҳасини кун сайин контроль қилган ҳолда ҳар доим ишнинг аҳволидан хабардор бўлиб борадилар ва камчиликларнинг ўз вақтида олдини олиш имкониятига эга бўладилар.

Ўртоқ Сорокин шундай бир конкрет мисолни келтирди. Корхона йиғув цехининг коллективи август ойида белгиланган графикдан анча орқада қолди ва ойлик планнинг бажарилмай қолиш хавфи туғилди. Комиссия текшириб кўрганида цех ишчилари ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги, социалистик мусобақа сусайтириб юборилганлиги маълум бўлди. Шу кунларда цехда янгидан ўрнатилган мураккаб ускуналар ўзлаштирилаётган эди. Маъмурият юз берган қийинчиликларни бартараф қилиш учун коллективнинг курашини кучайтира олмади, меҳнатни тўғри ташкил эта билмади. Натижада ишчиларнинг меҳнат унуми бир мунча камайиб кетди, кўплаб бракка йўл қўйилди.

Комиссиянинг илтимосига мувофиқ партия бюроси цехда юз берган аҳволни муҳокама қилди ва мавжуд камчиликларни бартараф қилиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади. Оқибатда цех август ойи планини бажарди. Яна шу нарса қувончлидирки, комиссия яқиндан ёрдам берганлиги туфайли цехда янги ускуна муваффақиятли ўзлаштирила бошланди.

— Гарчи корхона давлат планларини бажараётган бўлса ҳам, — деди ўз сўзида ўртоқ Сорокинни қувватлаб, «Главголодностепстрой» партия ташкилотида давлат планларининг бажарилишини контроль қилиш юзасидан ташкил қилинган комиссиянинг раиси ўртоқ Котлин,— комиссия аъзолари учун зарур ва фойдали иш топилади. Мен шундай бир мисолни келтиришим мумкин: мен бошчилик қилаётган комиссиянинг аъзолари Жанубий канал қурилишидаги ишнинг аҳволи билан танишганларида план бажарилаётганлиги маълум бўлди. Бироқ, биз бу ерда бир қатор қийинчиликларни юзага келтираётган жиддий камчиликларни ҳам аниқладик. Каналнинг бутун участкасида алоқа воситалари йўқ, марказий механика устахоналари кўп ҳолларда зарур деталларни етарли миқдорда етказиб бермас эдилар. Биз устахоналарда меҳнатни ташкил қилишни яхши йўлга қўйиш юзасидан маслаҳатлар бердик ва сўнг у ерда биз томонимиздан киритилган таклифлар қандай амалга оширилаётганлигини қайтадан текшириб кўрдик. Трассада алоқани йўлга қўйишни партия ташкилоти орқали қурилиш раҳбарларидан талаб этдик. Эндиликда илгаригидек механика устахонасидан шикоят қилинмайди, трассага алоқа воситалари келтирилди ва ҳозир бу ерда 12 радиостанция ишлаб турибди.

Бундан ташқари, деб ўз сўзида давом этди ўртоқ Котлин, яна бир жуда муҳим ва ибратли факт ҳақида гапирмоқчиман. Қурилишда план бажарилгани билан, трассанинг ҳамма участкаларида ҳам ускуналардан рационал фойдаланилар эди, кўпчилик станокларнинг конструкцияси талабга тўла жавоб берар эди, деб бўлмайди. Рационализаторлик ҳаракати эса сусайтириб юборилган, унга ҳеч ким раҳбарлик қилмасди. Комиссиянинг аъзолари бу ҳол билан келиша олармидилар? Йўқ! Биз кўпчилик қурувчилар билан суҳбатлашдик, уларга ишлаб чиқаришнинг фойдаланилмаётган резервлари борлигини тушунтирдик. Бу яхши натижа берди. Рационализаторлик ҳаракати жонланди, улар томонидан киритилган кўпгина таклифлар амалга оширилмоқда. Турли хил станоклар реконструкция қилинаётир.

ТАЛАБЧАН, ПРИНЦИПИАЛ БЎЛИШ КЕРАК

Тошкентдаги 8- қурилиш бошқармаси дурадгорларининг бригада бошлиғи ўртоқ Гришин жуда қисқа сўзлади. Лекин кенгаш қатнашчилари унинг сўзини катта қизиқиш билан тингладилар.

Қурилиш бошқармаси коммунистлари ўз йиғилишларида ўртоқ Гришинни қурилишнинг сифати устидан контроллик қилиш комиссиясининг раиси қилиб сайлаганлар.

— Мен, — деди ўртоқ Гришин, — қурилишда яқиндан буён ишламоқдаман. Бирон жойга янгидан ишга келган кишига камчиликлар ҳаммадан олдин кўринади. Менга келганда ҳам шуни айтиш мумкин. Бизда кўпинча қурилиш ишларининг сифати жуда паст бўлади. Қурувчиларимизнинг «Бугун тузамиз, эртага эса қайта бузамиз» деб айтишларининг боиси ҳам ана шунда. Мени комиссиянинг раиси қилиб сайлаганларида шундай қарорга келдим: катта ёки кичик бўлишидан қатъий назар, ҳеч қачон бракка йўл қўймайман деган вазифани ўз олдимга қўйдим. Сизлар мен бошчилик қилаётган комиссия кўпгина иш қилиб қўйибди, катта тажриба orttирибди, деб ўйламанглар. Биз ҳали бунга улгирганимиз йўқ. Аммо юз берган бир факт ҳақида гапириб бераман. Менинг фикримча биз тўғри ҳаракат қилдик. Мана, у қандай бўлган эди.

Қўшни объектда бракка дуч келинди. Бу шундай очиқ-ойдин кўриниб турган брак эдики, ҳатто прораб ҳам ишни давом эттиришга жазм этолмади. Шунда у, мени бу ерга чақирди ва ишни қайта бошдан бажаришни мен бошлиқ бригадага таклиф этди. Мен бу ишни ким бажарганлигини сўраганимда прораб бошқа бригаданинг номини айтди. Шунда мен унинг ўзи қилсин, дедим. Прораб эса менга ва менинг қўл остимдаги кишиларга наряд ёзиб, яхшигина ҳақ тўлашни ваъда қилди. Менинг жаҳлим чиқди. Кимнинг ҳисобидан тўлайсан, ўз чўнтагингдан эмас албатта, давлат ҳисобидан тўлайсан. Уни исроф қилишга сенинг ҳуқуқинг, олишга эса менинг ҳаққим йўқ, бракка ким йўл қўйган бўлса, марҳамат қилиб унинг ўзи қайтадан бажарсин, дедим.

Шундай қилиб, бракка ким йўл қўйган бўлса, унинг ўзи ҳақ олмасдан ишни қайтадан бажарди.

Принципиаллик ва талабчанлик барча комиссиялар аъзоларининг асосий хислати бўлиши керак. Бу фикр йиғилишда чиқиб сўзлаган кўпчилик ўртоқлар томонидан қайд қилиб кўрсатилди.

«Чирчиксельмаш» заводида корхона ичидаги транспортдан ёмон фойдаланилмоқда. Партия ташкилоти буни ҳисобга олиб, транспорт воситаларидан рационал фойдаланишни контроллик қилувчи комиссия ташкил этди.

— Синчиклаб текшириш, — деди ана шу комиссиянинг раиси ўртоқ Селянинов, — кўпгина камчиликларни аниқлаш имконини берди. Бу камчиликларнинг бир қисми бартараф қилинди. Жумладан, автомашиналарни бензин билан таъминлашнинг янги тартиби ўрнатилди ва бу тадбир бензин колонкаси олдида навбат кутиб туриб қолиш ҳолларига барҳам берди. Юк ортиш ва уни ўз вақтида тушириб олиш автомашиналарнинг бекор туриб қолишини тугатиш имкониятини яратди. Лекин комиссия тракторларнинг етишмаслигига тааллуқли бўлган камчиликни ўз кучи билан ва фақат маслаҳатлар бериш йўли билан бартараф қилаолмади. Шунда қатъиятлик ва талабчанликни кучайтириш лозим бўлди ва биз шундай қилдик. ҳам. Ҳозир заводга бешта янги трактор келтирилди. Уларнинг ҳар бири иккитадан прицепни тиркаган ҳолда ишлайди. Прицепларнинг чертёжи тайёрланмоқда.

МАСЛАҲАТЛАШИБ ИШЛАШ, ЎЗАРО ЁРДАМЛАШИШ КЕРАК

Шундай, ҳеч кимга маъмуриятни четлаб ўтиш, унинг вазифасини бажариш ҳуқуқи берилмаган. Унинг фаолиятини контроллик қилганда хўжалик раҳбарлари билан кун сайин маслаҳатлашиб туриш, фақат принципиал келишмовчиликлар юз берганидагина масалани партия ташкилоти ёки унинг бюроси орқали ҳал қилиш керак. Турли хил комиссияларнинг аъзолари ҳам ўзаро бамаслаҳат иш олиб боришлари лозим.

— Биз маъмурият билан бамаслаҳат иш қилишни, — деди Ленин номли металлургия заводининг прокат цехида ташкил қилинган материалларни сарфлаш, иш ҳақи ва меҳнат унумдорлиги устидан контроллик қилувчи комиссиянинг раиси ўртоқ Рўзибоев,— ўз фаолиятимизнинг дастлабки куниданоқ бошладик. Комиссиянинг чуқур ўйлаб қилган биронта таклифи ҳам маъмурият томонидан рад қилингани йўқ. Энг кейинги вақтда киритилган бир таклифни мисолга келтирмоқчиман. Корхонамиз мартен печларини ремонт қилишга жуда катта миқдорда маблағ сарфлайди. Биз бу ишга бошқа шаҳарлардан, асосан Тошкентдан ремонтчиларни таклиф қиламиз. Улар йил мобайнида кўпи билан уч ой ишлайдилар. Бу завод учун фойдали эмас. Заводнинг ўзида ремонтчилар бригадаси ташкил қилса бўлмайдими, деган фикр туғилди. Лекин комиссия аъзолари корхонада бунинг учун шароит бор ёки йўқлигидан хабарсиз эдилар. Биз маъмурият билан маслаҳатлашиб, кўрдик ва биргаликда ана шундай бригада ташкил этишга қарор қилдик. Бу бригаданинг аъзолари печларни ремонт қилишдан ташқари бўш вақтларида металлурглар учун уй-жой бинолари қурадилар. Бу завод учун қулай ва фойдали.

Сорокин, Тўраев, Селянинов ва бошқа ўртоқлар ўз сўзларида турли комиссияларнинг аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб иш қилишлари ҳам фойдали эканлигини ишонарли далиллар асосида кўрсатиб бердилар.

Тошкент шаҳар, Ленин район партия комитетининг секретари ўртоқ Хорев районда ташкил этилган комиссияларнинг бошқалар учун фойдали бўлган иш тажрибаси ҳақида гапириб берди. «Подъёмник» заводида кооперация йўли билан етказиб бериладиган заказларнинг бажарилиши устидан контроллик қилувчи комиссия корхонага «Таштрансмаш» заводидан етказиб берилаётган деталларнинг 30 процентга яқини брак эканлигини аниқлади. Одатда бундай ҳолларда маҳсулотни етказиб бераётган корхонага дарҳол норозилик хати юборилади. Лекин комиссиянинг аъзолари бошқача йўл тутдилар. Улар «Таштрансмаш» заводига қоғоз эмас, балки ўз корхоналарининг вакилларини — малакали ишчиларни юбордилар. Бу ишчилар у ерда кооперация йўли билан етказиб бериладиган деталларни яхши сифат билан тайёрлашни йўлга қўйишда амалий ёрдам кўрсатдилар.

Комиссияларнинг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. Кенгашда айрим партия комитетлари ва партия бюролари комиссияларнинг аъзоларини ва раисларини танлашга жиддий муносабатда бўлмаётганликлари кўрсатиб ўтилди. Жумладан, Тошкент шаҳридаги каноп фабрикасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати устидан контроллик қилиш комиссиясининг раислигига корхона техника контроли бўлимининг бошлиғи, «Қизил тонг» фабрикасида эса ана шу хилдаги комиссиянинг раислигига техника контроли бўлими бошлиғининг ўринбосари сайланган. Тошкент шаҳрининг ва областнинг бошқа шаҳар ҳамда районларидаги корхоналарда ҳам комиссияларнинг раислари ўзларини-ўзлари «назорат» қилаётганликлари каби фактлар учрайди.

Кенгашда савдо органлари партия ташкилотининг биронта ҳам вакили чиқиб сўзламади. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Чунки савдо ташкилотларида ташкил этилган комиссиялар ҳануз актив иш бошлаганлари йўқ. Ваҳоланки кенгашда кўпчилик савдо корхоналари давлат планларини системали равишда бажармаётганлиги қайд қилиб кўрсатилди.

* * *

Шунингдек, кенгашда область партия ташкилотларида шу йилнинг ўтган 8 ойи ичида КПСС сафларининг ўсиши ва ёш коммунистлар билан ишлаш ҳақидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. А. Абдураззоқов ва Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ С. М. Веселов қатнашди.

Ишлаб чиқаришга янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилайлик!

«Чирчиксельмаш» заводи темирчилик пресс цехининг штамповкачиси ўртоқ Асан Фундуков коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни қозониш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилган эди. У етти йиллик топшириқни тўрт йилда бажаришга аҳд қилди. Сўзи билан иши бир бўлган моҳир штамповкачи шу кунларда смена топшириғини 300—350 процентга етказиб адо этаётир. У ҳозир 1961 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Суратда: ўртоқ А. Фундуков.

А. Горокрик ва К. Рашидов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Механизация бюросининг самарали фаолияти

Тошкентдаги «Абразив» заводининг коллективи мавжуд ички резервлардан тўла фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилишга алоҳида аҳамият бермоқда. Шу мақсадда корхонада бош инженер ўртоқ Р. Зефф раҳбарлигида механизация бюроси ташкил этилди.

Бу бюро маҳсулот тайёрлаш давлат планларини муваффақиятли бажаришда корхона коллективига самарали ёрдам бераётир.

Кейинги 2-3 ой ичида бюро томонидан амалга оширилган техникавий тадбирлар заводга ҳар йили юзларча минг сўмлик маҳсулотни тежаб қолиш имконини беради.

Қолиплаш ишлари энг оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган процесслардан ҳисобланади. Тўғри, бунда бир неча агрегатлардан фойдаланиларди. Аммо улар коллектив олдида турган катта вазифаларни муваффақиятли бажаришда талабга жавоб бераолмай қолди. Бунга хотима бериш учун механизация бюроси қолиплаш агрегатларидан унумли фойдаланиш билан боғлиқ бўлган бир қанча муҳим тадбирларни амалга оширди. Жумладан, қолипловчилар меҳнатини енгиллаштирувчи ва уларнинг ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшиловчи мосламалар тайёрланди ва жорий қилинди. Натижада бу касбдаги ишчиларнинг иш унуми ўн процент ошди.

Хомашё ва тайёр маҳсулотни ташиш энг кам механизациялашган ишлардан ҳисобланарди. Бунда асосан қўл меҳнатидан фойдаланилганлиги сабабли транспортировка харажатлари корхона учун қимматга тушар эди. Механизация бюроси бу соҳада ҳам қимматли иш қилди. Унинг ташаббуси билан 40 та вагонетка ишга туширилди. Бу, транспортировка ишларини енгиллаштиришга ёрдам бермоқда.

Турли маркадаги ва ҳажмдаги чархларни ишлаб чиқариш учун зарур бўладиган қоришмаларни тайёрлашда фойдаланилаётган печлар ҳам талабга жавоб бермай қолди. Бундай печларда қоришма беш сутка давомида тайёрланар эди. Бу эса, шубҳасиз, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, унинг сифатини яхшилашга салбий таъсир кўрсатарди. Механизация бюроси аъзоларининг таклифи билан янги, анча унумли бўлган тоннель печлари ишга туширилди. Бу печларда эса маҳсулот 1,5 соат давомида тайёрланади. Тоннель печлардан фойдаланиш ҳар йили корхонага бир неча ўн минг сўм фойда келтиради.

Механизация бюросининг ташаббуси билан амалга оширилган ва кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш имконини бераётган бундай тадбирлар анчагина. Улар коллектив томонидан ишлаб чиқариш топшириқларининг мунтазам равишда ошириб бажарилишига катта ёрдам бераётир. Шунинг учун 1959 йилнинг ўтган 8 ойлик плани ҳам 104 процентдан ортиқроқ қилиб бажарилди. Шу давр ичида пландан ташқари 650 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот тайёрланди.

«Абразив» заводи мамлакатимиз саноати эҳтиёжлари учун турли ҳажмдаги чархлар ишлаб чиқарувчи йирик корхоналардан ҳисобланади. Ҳозирги вақтда коллектив ўз маҳсулотини 90 дан ортиқ халқ хўжалиги кенгашларига етказиб бераётир. Бу ерда 8 миллиметрлидан тортиб то 2 метр диаметрли чархлар ҳам тайёрланмоқда. Етти йиллик давомида эса махсулот ассортименти янада кенгаяди. Шундай катта вазифани беками-кўст бажариш асосан ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштиришга боғлиқлигини яхши тушунган завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бу масала юзасидан белгиланган барча тадбирларни тўла амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

М. МАҲКАМОВ.

Янги цех ишга туширилади

Тошкентдаги ипакчилик фабрикаси областимиздаги ёш корхоналардан биридир. Ҳозир унда, асосан, моталь цехи ишлаб турибди. Лекин шунга қарамай фабрика коллективи меҳнатда юқори кўрсаткичларни қўлга киритмоқда. Ипакчилар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш август ойи планини муддатидан илгари 138 процент қилиб бажардилар.

Цех ишчиларининг кўпчилигини меҳнатсевар ёшлар ташкил этади. Ш. Ғиёсова, Т. Шамсуддинова каби ўнлаб ёшлар фидокорона меҳнат қилиб, кунлик нормаларини 120-130 процентга етказиб адо этмоқдалар.

Ёш фабриканинг келажаги порлоқ. Фабрика яқин йиллар ичида Тошкентдаги йирик корхоналардан бирига айлантирилади. Шу йил октябрь ойида фабрикада маҳсулотни қайта ишлайдиган янги цех ишга туширилади.

Б. РИСҚИЕВ, Х. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

Тошкентдаги транспорт машинасозлиги заводи инструментал цехи коллективи Тошкент кабель заводининг заказига мувофиқ троллейбус симларини совуқ усулда пайвандлайдиган учта янги машина яратди. Бу машиналар синовда ўзини тўла оқлади. Ҳозир завод коллективи яна иккита ана шундай машина яратиш устида иш олиб бормоқда. Суратда: слесарь Н. Селеченов (чапда) ва цех технологи А. Остриn ўртоқлар кабелни совуқ усулда пайванд қиладиган машинани йиғмоқдалар.

Т. Муродов фотоси.

Пахтакорлар учун

Кўп қатори Тошкентдаги металл идишлар заводи коллективи ҳам етиштирилган мўл пахта ҳосилини сира нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олишга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Улар мавсумда колхозчилар ва совхоз ишчилари учун 20 минг дона бак тайёрлаб бериш мажбуриятини олган эдилар. Ҳозир 14 минг дона бак тайёр. Қолган 6 минг дона бак сентябрь ойи охиригача тайёрлаб берилади.

Яқинда бак тайёрлаш цехига иккита пресс-установка ўрнатилди, 22-32 литр ҳажмли баклар бандини қирқувчи станоклар ишга туширилди. Натижа ёмон бўлмади. Меҳнат унумдорлиги ошиб, маҳсулот таннархи анча арзонлашди.

Корхонанинг Ш. Шоалимов, И. Ғуломов, Ғ. Иноятов каби ўнлаб ишчилари шу қизғин кунларда зиммаларига қўшимча мажбурият олиб, кунлик топшириқни 120—150 процентга етказиб адо этмоқдалар.

Тобора кўпроқ маҳсулот тайёрлаш учун курашаётган завод коллективининг колхозчилар ва совхоз ишчилари учун бак тайёрлаб бериш ҳақида олинган мажбуриятни муддатидан илгари бажаришига ишончимиз комил.

Г. НУРУЛЛАЕВА.

Коммунистлар авангард

Пойтахтимиздаги кровать заводининг Георгий Арутюнов бошчилик қилаётган 3-цехи ишчилари айниқса ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар. Шунинг учун ҳам бу коллектив цехлараро социалистик мусобақада биринчилар сафида бормоқда. Цех бўйича 1959 йилда 44.000 та кровать ишлаб чиқариш мажбурияти олинган эди. Улар ўз сўзларига яраша меҳнат қилиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Август ойида 3.800 та кровать тайёрланди ва ойлик топшириқ 105,8 процент қилиб адо этилди.

Шу кунларда қолоқ цех ва бригадаларни илғорлар даражасига кўтариш юзасидан заводда оммавий ҳаракат бошланган. Бунда, айниқса, коммунистлар авангардлик кўрсатмоқдалар. Йиғув цехининг бригада бошлиғи Владимир Слободников, бўёқ цехининг бригада бошлиғи Расул Мўминов, шлеповкачи Мақсуд Аҳмадуллин ўртоқлар каби коммунистлар кунлик нормаларини 120-130 процентдан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

М. ЖАЪФАРОВ.

Бу йил мамлакатимизга 460 минг тонна пахта берамиз

ХОМ ПАХТА ТАРОЗИ БОСМАЙДИ

Юқори Чирчиқ районида бу йил ўтган йилгига нисбатан анча мўл ҳосил етиштирилди. Пахта ҳосили ҳам анча эрта пишиб, августнинг охиридаёқ кўп хўжаликларда терим бошланиб кетди. Аммо пахта терими жуда қизғин бораётган шу кунларда айрим колхозларда етиштирилган ҳосилнинг бир қисми нобуд қилинаётир. Кўп ҳолларда хом пахта терилаётир. Бундай фактни районнинг «Ленинизм», Сталин номли ва Жамбул номли колхозларида учратиш мумкин.

«Ленинизм» колхозининг 6-бригадасида хом пахта терилиб, қабул қилиш пунктига жўнатилаётгани бир неча марта танқид қилинди. Шунга қарамай бригадада 13 — 16 сентябрь кунлари 5 тоннага яқин пахта қабул қилинмай, қайтариб юборилган.

Шу колхознинг ўртоқ Умаров бошчилик қилаётган 9-бригадасида, айниқса аҳвол ёмон. Терим бошидан буён бирор кун йўқки, бригада хом ва нам пахта топширмаган бўлсин. Айрим ҳолларда бригада бошлиғининг ўтакетган масъулиятсизлиги туфайли 14 — 15 процент намлиги бўлган пахта қабул қилиш пунктига жўнатилаётир. Бунинг сабаби текшириб кўрилганда, кўпчилик теримчиларнинг ҳали яхши очилмаган пахталарни тераётгани аниқланди. Биз бригада даласида бўлган кунда ҳам К. Умбетова, С. Юсупова, Х. Тожиқулов, М. Мамажонова, С. Илёсова каби теримчилар хирмонга данак-данак бўлиб ётган хом пахталарни ҳам олиб чиқишди.

Пахтани хом териш ҳам хўжалик учун, ҳам давлат учун катта зарар эканлиги ҳақида бригадада бир неча марта тушунтириш ўтказилди. Бироқ, бригадир ўртоқ Умаров яхши маслаҳатларни қўллаб-қувватламади. Терим сифатини системали текшириб, хом пахта тераётган кишиларга қарши кураш олиб борилмаётир. Эндиликда бригаданинг анчагина теримчиси масъулиятсизлик қилиб, пахта сортини бузаётир.

Ҳисоблаб чиқишлар шуни кўрсатадики, яхши очилмаган пахта терилганда умумий ҳосилнинг 9 — 10 проценти йўқотилади. Бунинг устига хом пахтанинг нами кўп бўлиб, уни қуритиш учун кўп миқдорда ортиқча меҳнат сарфлаш керак. Бу пахтанинг таннархини қимматга туширади.

«Ленинизм» колхозидаги сингари аҳвол Жамбул номли колхозда ҳам учрайди. Бу колхознинг кўпгина бригадаларида, жумладан, 3-бригадасида намлиги 13—15 процентгача етадиган пахта қабул қилиш пунктига жўнатилаётир. Пункт эса пишмаган пахтани қабул қилмай колхозга қайтараётир. Натижада бир томондан йиллик план олдинга силжимаётир. Иккинчи томондан эса от-аравалар, машиналар пункт билан колхоз орасида эртадан кечгача бефойда қатнаб, колхозчилар тер тўкиб тўплаётган маблағнинг бир қисмини шамолга учираётир.

«Ленинизм» колхозида ҳам, Жамбул номли колхозда ҳам тез-тез такрорланаётган бундай кўнгилсиз аҳвол колхозларнинг раҳбарларига сир эмас, албатта. Бироқ улар кўплаб миқдорда «оқ олтин» нобуд бўлаётгани, бекордан-бекорга ишчи кучи, ёнилғи сарфланаётганини билганлари ҳолда, бунга қарши курашмаётирлар.

Колхоз правлениелари ва партия ташкилотлари теримнинг сифати билан системали шуғулланишлари керак. Пахтани хом тераётган, чаноғида қолдираётган кишиларга қарши қатъий курашиш лозим. Бунинг учун биринчи галда теримчилар ўртасида пахта нобудгарчилигига қарши курашга бағишланган суҳбатлар ўтказиб турилиши зарур. Бу суҳбатларда пахтани хом териш колхозларга иқтисодий жиҳатдан жуда катта зарар келтиришини аниқ мисоллар билан тушунтириш керак.

А. ҚОРАТОЕВ.

Тез-у, тоза терайлик

(Газетхонларнинг хатларига обзор)

Пахтазорда одам кўп. Ҳамма йил бўйи тер тўкиб етиштирилган ҳосилни қисқа муддат ичида йиғиб олайлик, деб астойдил ишламоқда. Пайкалда ўсмирлар, кексалар ҳам бор. Улар пахтакорларга планни юз қилишда кўмаклашиб юборгани ўз ихтиёрлари билан далага чиқишган. Бу хабар Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг ўртоқ Саъди Қорахўжаев бошлиқ бригадасидан олинган. Унинг автори ўртоқ **Ғ. Қўзиев** айтадики, бригадада ўнбешмингчилар ҳаракатига қўшилган теримчилар кўп. Ўртоқ Шарофат Рихсиева шундай чеварларнинг биридир. У ҳозир кунига 200 килограммга етказиб пахта термоқда.

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхознинг теримчиси ўртоқ **Эркиной Маматова** бу йил мавсумда 25 тонна пахта теришга аҳд қилгани, ҳозир олган мажбуриятини бажариш учун курашаётгани ҳақида ёзиб юборган. Шу районнинг Карл Маркс номли колхозидан, «Социализм» ва «Гулистон» совхозларидан ҳам хабарлар олинди. Бу хабарларнинг авторлари **Х. Тўев, С. Бектошев, К. Ғаниев** ўртоқлар хўжаликларда пахта териш ва топшириш ишлари жадал бораётгани ҳақида ҳикоя қиладилар.

— Бу хўжаликларда 15 мингчилар ҳаракати кенг қулоч ёйган, — дейилади **М. Содиқов, Т. Маматов** ўртоқларнинг Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоз ва «Оққўрғон» совхозидан ёзган хабарларида, — кўп теримчилар 12 — 15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олиб меҳнат қилмоқдалар.

Бундай илғор теримчилар Пискент районидаги Жданов номли колхозда ҳам топилади. Бу ҳақда ўртоқ **О. Эшонқулов** хабар юборган. Чинозлик **А. Абдураҳмонов, М. Рамозонов** ўртоқлар Киров номли колхоздан хат ёзиб, хўжаликда машина терими қизғин бораётганини айтадилар.

Газетхон ўртоқ **Ё. Ҳасанов** 2-«Далварзин» совхозининг 2-бўлимидан хабар қилади: «Останақул Хўжаев бошлиқ бригада ишчилари 90 гектар ерда мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозирги кунда тўпланган ҳосил нобуд қилинмай йиғиб-териб олинаяпти. Область Советининг депутати Каромат Усмонова чаққон ҳаракат қилиб, ҳар куни икки ярим норма иш бажараётир».

А. Раззоқов, С. Салоҳиддинов, Г. Консеитова, М. Каримов ва **Н. Жумабоев** ўртоқларнинг хабар қилишларича, Ўрта Чирчиқ районидаги илғор хўжаликлар, бригадалар КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар. Пахта ҳосилини ёғин-чочинга қолдирмай, йиғиштириб олиш учун бошланган социалистик мусобақада, айниқса Куйбишев номли, «Ленин йўли» колхозлари аъзолари ва Киров номли совхоз ишчилари актив қатнашмоқдалар.

100 тонначилар, 15 мингчилар ҳаракати Гулистон район колхозларида ҳам кенг ёйилган. «Красний Восток» колхозининг донгдор теримчиси ўртоқ Сайдинисо Хатамова ўзининг ҳалол меҳнати билан коллектив ўртасида ҳурмат қозонган. У, бу йилги мавсумда 20 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Ўртоқ Хатамова сингари теримчилар Фрунзе номли колхозда ҳам анчагина. Газетхонлардан **Г. Абдураҳимов, Н. Шокиров, Т. Қўшмаматов** ўртоқлар шуларни маълум қилганлар.

Газетхон ўртоқ **З. Рўзибоев** ёзадики, Мирзачўл шаҳри меҳнаткашлари пахта теримида колхозчиларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Улар «Москва», «Ленинград» Сталин номли колхоз пахта далаларига чиқиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Кунига 100 — 150 килограммдан пахта тераётган ҳашарчилар сони кун сайин кўпаймоқда.

Савдо ҳам далада бўлсин

Областимиздаги колхоз ва совхоз далаларида мўл пахта ҳосили етиштирилди. Колхозчилар, ишчилар ва ёрдамчилар етиштирилган ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олиш учун пахта далаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахта ҳосилининг ўз вақтида йиғиб-териб олиниши кўп жиҳатдан теримчиларга кўрсатиладиган маданий-маиший хизматга ҳам боғлиқдир.

Савдо ташкилотларининг ҳозирги энг муҳим вазифаси, колхоз, совхоз ва пахта пунктларида савдо маданиятини юксак даражага кўтариш, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, қишлоқ магазинларида харидорбоп молларни кўпайтириш, дала шийпонларида, хирмонларда кўчма дўконлар ва иссиқ овқат ташкил қилишдан иборатдир.

Чиноз район матлубот жамиятига қарашли айрим магазинларда савдо хизмати яхши йўлга қўйилган. Ўртоқ Б. Юсупова мудирлик қилаётган 51-сонли магазин доимо харидорлар билан гавжум бўлади. Совет савдоси соҳасида узоқ вақтлардан бери ҳалол хизмат қилиб келаётган ўртоқ Юсупова колхозчиларнинг талаб ва эҳтиёжларига қараб, магазинини харидорбоп моллар билан тўлдириб қўяди. Савдо вақтида ўзининг ҳам, харидорларнинг ҳам вақтини тежашга ҳаракат қилади. Магазинда санитария қоидаларига тўла риоя қилинади. Ўртоқ Юсупова мудирлик қилаётган магазинда мол обороти плани доимо оширилиб бажарилмоқда.

Бироқ, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, район матлубот жамияти ўртоқ Юсупова каби илғор савдо ходимларининг тажрибасини кенг оммалаштирмаётир. Райондаги кўпгина дўкон ва магазинларда савдо ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Харидорлар учун энг зарур моллар ҳамма вақт топилавермайди. Чунончи, райондаги Ленин номли, Киров номли, Навоий номли, Энгельс номли колхозлардаги магазинларда хусусан совун, туз, керосин, қанд, ёғ каби рўзғор учун энг зарур буюмлар, шунингдек пахта йиғим-терими даврида колхозчилар учун керакли пойафзал, кийим-кечаклар камдан-кам топилади. Колхозчилар бундай молларни бозордан қиммат баҳога олишга мажбур бўладилар. Авжи пахта йиғим-терими вақтида колхозчиларнинг ишдан қолиб бозорма-бозор юришлари кимга фойда-ю, кимга зарар?! Район савдо ташкилотларининг ходимлари буни ўйлаб кўрдилармикин?!

Агар савдо ташкилотлари колхозларда савдо ишларини яхшилашга, илғор савдо ходимларининг намунали ишларини кенг оммалаштиришга эътибор берганларида қишлоқ магазинларида меҳнаткашлар учун зарур бўлган моллар кўпайтириб қўйилган, кўчма дўконлар ташкил этилиб, даланинг ўзида савдо қилинган бўлар эди. Афсуски бундай фойдали ишга Чиноз район савдо ташкилотлари ҳали киришганларича йўқ. Шундай долзарб бир даврда қўл қовуштириб ўтирган савдо ходимларига район ижроия комитетидаги раҳбар ўртоқлар нима дер эканлар? Бизни шу қизиқтиради!

А. АБДУРАИМОВ, Т. ИМОМОВ.

Хитой Халқ Республикасининг 10 йиллиги олдидан

Дўстлар диёрида

Буюк мамлакатимизга ҳар йили турли мамлакатлардан туристлар келиб туради. Шунингдек, совет туристлари ҳам чет элларга саёҳат қиладилар. Бирор мамлакатга саёҳат қилиш кишида нақадар зўр қизиқиш туғдиради. Киши ўзига таниш бўлмаган мамлакатни кўргиси, халқларнинг ҳаёти билан яқиндан танишгиси келади.

Биз Новосибирскдан Москва—Пекин поездига чиқдик. Ҳар бир туристнинг юраги ҳаяжон ва қувончга тўлган. Бизнинг вагонда СССРда бўлган Хитой туристлари, Москвада ўқишни тугатиб, ватанига қайтаётган въетнамлик ўртоқлар, Прага университетини тугатиб, ватани — Кореяга қайтаётган ёш мутахассислар, индонезиялик дўстлар бор эди. Биз улар билан танишиб, дўстлашдик. Улар ўз ватанлари ҳақида сўзлаб бердилар. Биз дўстлар иштирокида концертлар уюштирдик.

Ҳар хил ашула ва ўйинлар дўстларимизда катта таассурот қолдирди. Поезд жонажон Совет Ватанимиздан чиқиб Хитой чегарасига яқинлашар экан, бизда зўр ҳаяжон ва қизиқиш кучая борди. Хитой Халқ Республикаси чегарасида биринчи кўрган жойимиз Манчжурия бўлди. Бизни биринчи кўрган хитойлик дўстларимиз совет халқига бўлган чуқур муҳаббатларини хитой тилида изҳор этдилар. Чегара шаҳарда биз икки соат бўлдик. У ернинг вокзалидаги кутубхонада хитой газета ва журналлари билан танишдик. Шундан сўнг поездда яна йўлни давом эттириб, Хитойнинг йирик саноат шаҳарларидан бўлган Мукденда бироз тўхтадик. Бу ерда кореялик ва вьетнамлик дўстларимиз бошқа поездга тушиб, ўз ватанларига жўнаб кетдилар. Дўстлар билан самимий хайрлашиб, уларга оқ йўл тилаб қолдик. Биз поездда йўлни давом эттириб, кўпдан бери сабрсизлик билан кутаётган шаҳарга — Хитой Халқ Республикасининг пойтахти Пекин шаҳрига етиб келдик. Бизни бир қанча хитойлик дўстлар самимий кутиб олдилар. Пекин кўчаларини биринчи марта кўриш бизда катта таассурот, зўр қизиқиш уйғотиб, ҳаяжон билан тўлган қалбимизда чуқур из қолдирди. Кузатувчилар билан бирга тайинланган меҳмонхонага бордик. Тинч, озода, салқин хоналарда дам олгандан сўнг, шаҳарни айланишга кетдик.

Хитой Халқ Республикасининг ташкил этилганига яқинда ўн йил тўлади. Шу ўн йил ичида хитой халқи қанчадан-қанча ғалабаларни қўлга киритган. Уни биз ўз кўзимиз билан кўрдик. Меҳнаткаш хитой халқи тинч қурилиш даврида беҳисоб гигант қурилишлар, янги уйлар, дам олиш боғлари, мактаб, институт, университет, завод, фабрика, болалар боғчаси барпо қилганлар. Хитойлик дўстларнинг айтишича, шу икки йил ичида Хитой танимайдиган даражада ўзгариб кетган. Биз хитой халқи шундай катта ишлар қилаётганини кўриб беҳад қувондик.

Пекиннинг энг катта кўчаларидан бўлган Тяньаньминь майдони кенгайтирилган. Шу Тяньаньминь майдонида Мао-Цзе-Дун Хитой Халқ Республикасининг ташкил этилганлигини эълон қилган эди. Майдоннинг ўртасида мармардан ишланган 37 метрлик тарихий ёдгорлик ўрнатилган. Бу ёдгорликнинг тўрт томонида хитой халқининг озодлик учун олиб борган курашлари акс эттирилган.

Биз Пекиндаги қадимий ёдгорликлардан бўлган қишки сарой (Гугун)да ҳам бўлдик. Бу сарой 1420 йилда қурилган. Сарой ташқи ва ички саройга бўлинади. Ташқисида ҳарбий байрам, қабул маросимлари ўтказилган. Ичкисида эса император оиласи билан яшайдиган жой бўлган. Сарой 9999 ярим хонадан иборат. Бу сарой қурилгунча хитой халқининг қанчадан-қанча тери-қони тўкилган. Сарой симметрик равишда қурилган бўлиб, архитектура бўёқларининг рангба-ранглиги жиҳатидан кишини ҳайратда қолдиради. Озодликкача гоминдан ҳукумати Пекиндаги қадимий ёдгорликларни ўз ҳолича ташлаб қўйган. Саройдаги ажойиб ёдгорликларни чет элга олиб кетишга аҳд қилган эди. 13000 қути кумуш, олтин ва қимматбаҳо тошлардан қилинган буюмларни чет элга сотиб юбормоқчи бўлган. Лекин Хитой Халқ озодлик армияси ўз вақтида етиб келиб, қимматбаҳо буюмларнинг ярмисини сақлаб қолди.

Бу сарой Хитой Халқ Республикаси тузилгандан кейин 3 миллион 900 минг юань сарфланиб, қайтадан тикланган. Сарой ҳозир аввалги тусини олган. Ажойиб нақшлари, мармарни ўйиб ишланган устун ва зинадаги плиталар киши диққатини ўзига жалб қилади. Ҳозир саройда Хитой тасвирий санъат хонаси бўлиб, унда олтин-кумуш ва қимматбаҳо тошлардан ишланган асбоблар сақланади. Қишки саройда мармардан ишланган қуёш соати бор. Бу соат 1000 йил аввал ишланган бўлиб, ҳозир ҳам ўз қимматини йўқотган эмас.

Улуғ хитой халқи бир неча минг йиллардан бери ўзининг архитектура, наққошлик санъати билан дунёга машҳур. Хитой чевар қизлари тиккан кашталар, сўзаналарни киши кўрганда ҳаваси келади. Мана шу ажойиб меҳнаткаш халқнинг пешона тери ва кўз нури билан бунёдга келган гўзал саройга илгари халқнинг кириши мумкин эмас эди. Ҳозир озод хитой халқи ўз ота-боболари яратган гўзал манзарали, боғ, сарой ва дам олиш уйларида яйраб дам олмоқдалар.

Осмон қасри Пекиннинг жанубий томонида жойлашган бўлиб, майдони 280 гектар. Бу қаср 1420 йилда қурилган. Қасрда осмон худосига сажда қилинар эди. Бу қасрлар учга бўлиниб, шимолий томонда ҳосил қасри, осмон улуғлиги қасри ва меҳроб қасри бор. Бу ерда император ўз уламо-шариф, имомваччалари билан ибодат қилган. Осмон улуғворлик қасрида уч акс садо деган 3 мармар плитка бор. Бу қасрнинг девори 1530 йил Мин династияси даврида қурилган. Саройнинг Ғарбий томонида қуёш қасри ва ер қасри бор. Катта ҳосил қасри атрофида 12 мармар устун бор. Бу 12 ойнинг символидир. Ўртада думалоқ мармар плитка бор. Бу бир йилни кўрсатади. Унинг атрофида 4 та плитка бўлиб, йилнинг тўрт фаслини кўрсатади. Етти мармар плитка бир ҳафтанинг етти кунини кўрсатади. Ундан сўнгги 30 та плитка бир ойнинг 30 куни борлигини, атрофдаги 360 та плитка эса бир йил 360 кунни ўз ичига олишини кўрсатади.

Гоминдан ҳукумати осмон қасридан казарма сифатида фойдаланиб, бактерия қуроли кўпайтирадиган боғ учун ажратган эди. Хитой халқи томонидан гоминдан ҳукумати тор-мор қилингандан сўнг, бу қасрни меҳнаткашлар истироҳат боғига айлантирганлар. Ҳозир эса бу қаср халқнинг энг севикли ва шаҳарнинг энг гўзал жойларидан бири. Бу боғда оммавий сайллар ўтказилиб, кино ва спектакллар кўрсатилади.

Бизнинг туристик группамизни Пекин майда миллатлар институтида зўр қувонч билан кутиб олдилар.

Пекин майда миллатлар институти 1951 йилда ташкил этилган. Институтда 22 миллатдан ташкил топган 50 та группа бор.

Институтнинг вазифаси сиёсий ходимлар ва ўқитувчи кадрлар тайёрлашдир. Бу институтда сиёсий факультет бор. Бунда конституция ўргатилади. Хитой Коммунистик партиясининг тарихи ўқилади. Студентлар марксизм-ленинизм классикларининг асарларини зўр қизиқиш билан ўрганадилар. Бу институт вужудга келганда совет ўқитувчилари таклиф этилган эди. Улар баъзи фанлар юзасидан лекциялар ўқиганлар. Хитойлик дўстлар совет ўқитувчилари ҳақида чуқур ҳаяжон ва ҳурмат билан гапирадилар.

Бу йил майда миллатлар институтида майда миллатларнинг адабиёти ва санъати факультети очилган. Бу факультетда майда миллатларнинг маданияти тарихи билан бирга тибет рақси, музикаси, адабиёти ўрганилади. Тибет вилоятида озодликка қадар маданият жуда паст даражада бўлган. Битта ҳам мактаб бўлмаган. Император ва унинг малайлари майда миллатларни инсон деб ҳисобламас эдилар. Миллий ёзуви ҳам йўқ эди. Хитой Халқ Республикаси барпо этилгандан сўнг, коммунистик партия майда миллатларга катта аҳамият берди. Уларнинг урф-одатларини ҳурмат қилди. Ҳозир Тибетда бошланғич, тўлиқсиз ўрта, ўрта мактаблар бор. Бу мактабларда Хитой майда миллатлар институтини тугатган ёш ўқитувчилар дарс берадилар.

Майда миллатлар институтида 45 миллатнинг 2500 ўғил-қизи ўқийди. Бу институтда 33 миллатдан иборат 700 ўқитувчи ишлайди. Бу олий ўқув юртида қозоқ, уйғур, ўзбек ўртоқлар билан танишдик. Улар билан қизғин суҳбатлашдик. Студентларнинг совет халқига бўлган чексиз меҳр-муҳаббати бизни беҳад қувонтирди.

Олмос ҒУЛОМОВА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ОНАЛАР ШИКОЯТИ“

Калинин районининг Карл Маркс номли, Сталин номли колхозларидаги колхозчи оналар учун очилган туғруқхонага эътибор берилмай қўйилганлиги ҳақидаги танқидий хабар юқоридаги сарлавҳа билан газетамизнинг шу йил 9 август сонида босилиб чиққан эди.

Район ижроия комитети раиси ўртоқ Носировнинг редакцияга маълум қилишича, хабарда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Хабар ҳар иккала колхоз аъзоларининг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, колхозлар правлениелари зиммасига йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга ошириш вазифаси юклатилган.

Битта енгил ва битта юк машинаси колхозлардан олиниб, туғруқхона ихтиёрига топширилган, касалхона ва туғруқхона учун янги бино қурила бошланган. Туғруқхонага вақтинча фойдаланиб туриш учун қўшимча бино ажратиб берилган.

КОМСОМОЛЛАР ТАШАББУСИ

«Ташкенткабель» заводи республикамизда энг йирик оғир саноат корхоналаридан ҳисобланади. Бу корхона ишлаб чиқарадиган кабель маҳсулотлари мамлакатимиз халқ хўжалиги учун жуда ҳам зарур материалдир. Заводда етти йилликда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ҳажми ва турлари яна ҳам кўпайтирилади. Бунинг учун завод территорияси ёнида қўшимча равишда 3 қаватдан иборат ишлаб чиқариш корпуси қурила бошланди. 1961 йилда ишга тушириладиган бу корпуснинг бўйи 228 метр, эни эса 108 метр бўлади.

Янги корпус қурилишини 159-қурилиш тресги олиб бораётган эди. Аммо бу ерда ишчи кучлари етишмай, қурилиш суръати сусая бошлади. Бу ҳолни кўрган завод комсомоллари янги корпус қурилишида бинокор бўлиб ишлаш истагини билдирдилар.

Қурилишга ёрдам бериш завод комсомолларининг йиғилишида муҳокама қилинди. Комсомоллар ўз йиғилишларида янги корпус қурилишини «Зарбдор комсомол қурилиши» деб аташга ва қурилишга 3 ой муддат билан 75 кишини юборишга қарор қилдилар. Йиғилиш қарорини завод ёшлари қизғин қўллаб-қувватлашди. Ҳозир янги корпус қурилишида 35 комсомол ишламоқда. Уларга комсомол штаби раҳбарлик қилмоқда.

Цехларда турли касбларда ишлаган комсомоллар аста-секин бинокорлик касбини ҳам эгаллаётирлар. Ангеров, Суполкин, Лемешкин, Ибронов, Панина, Мальцева, Чугунов каби ёшлар кундалик топшириқни ошириб адо этмоқдалар. Ҳозир қурилишда ишлаш истагини билдириб, завод комсомол комитетига ариза бераётганлар кўпчиликни ташкил этади. «Ташкенткабель» заводи комсомолларининг бу ташаббуси совет ёшларининг етти йилликни муддатидан илгари бажариш учун астойдил ҳаракат қилаётганликларини тасдиқловчи ёрқин далилдир.

Аммо шуни айтиш керакки, 159-қурилиш трести ташаббускор комсомолларни ҳамма вақт ҳам иш билан таъминлай олмаётир. Баъзан бетон аралашмаси етказиб берилмаслиги туфайли ёшлар бекорчиликдан зерикиб қолмоқдалар. Трест раҳбарлари бу камчиликни дарҳол тугатиб, ёшлар ёрдамида янги корпус қурилишини авж олдириб юборишлари керак.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

Фурқат ҳақида оратория

Шу кунларда Свердлов номли концерт залида севимли ўзбек шоири Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Фурқат ҳақида ёзилган ораториянинг сўнгги репетицияси бўлмоқда. Умумий хор, коллектив ашулачилар ва оркестр учун ёзилган бу йирик музика-драматик асарни композитор Сулаймон Юдаков Фурқатнинг 100 йиллик юбилейига бағишлаб яратган. Ораториянинг постановкачиси ва бош режиссёри А. Гинзбургдир.

Ораторияда Фурқатнинг ҳаёти ва ижоди ўз аксини топган. Унда Фурқат шеърлари билан айтиладиган ашулаларга кенг ўрин берилган.

Ораторияни 150 кишилик хор ижро этади. Ўзбек Давлат филармониясининг хор капелласи, консерватория ва музика билим юртининг бирлашган хори постановкани пухта ўзлаштирди.

«Фурқат» ораторияси шоирнинг юбилейи куни кўрсатилади.

С. МУСАЕВ.

Рус ва ўзбек ёзувчиларининг учрашуви

Ўтган якшанба куни Ҳамид Олимжон номидаги адабиётчилар уйида рус поэзияси кечаси бўлиб ўтган эди. Кечада пойтахт жамоатчилиги москвалик ёзувчилар М. Светлов, П. Сажин, Я. Смеляков, С. Сомова, Е. Евтушенко, Леонид Ленч, С. Липкин билан учрашди.

21 сентябрь куни Ўзбекистон ёзувчилар союзида рус ва ўзбек ёзувчилари орасида бадиий маҳорат масалаларига бағишланган суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбатда филология фанлари доктори И. Султонов рус адабиёти ўзбек ёзувчиларига катта мактаб эканлиги, рус ёзувчиларининг маҳоратини ўрганиш фойдаси тўғрисида гапирди. Шундан сўнг атоқли рус совет шоири Михаил Светлов бадиий маҳорат ҳақида сўзлаб берди.

— Яхши шеър ёзиш учун шоир мияси ҳиссиёт, таассурот ва воқеалар гувоҳи бўлиши керак. Шоир шошилмаслиги керак. Шоир ҳодиса ва воқеаларни чуқур ҳис этиши лозим.

М. Светлов поэзиянинг ижтимоий ҳаётдаги роли тўғрисида гапириб бундай деди:

— Мен кишиларга шодлик келтиришни истайман. Одамларни хафа қилишни хоҳламайман. Писсемистик шеърлар ёзмаганман ва ёзмайман.

Таржимон Семён Липкин ўз сўзини ўзбек поэзиясига бағишлайди. У, ўзбек поэзияси ўтмишда фавқулодда ўйноқи, ўзига хос тасвирларга бой ва ёқимли — дейди. Бунга Навоий шеърлари яққол мисол бўла олади. Ҳозир ҳам бу традиция давом эттирилмоқда. Бунга Миртемирнинг «Қорақалпоқ дафтари» ва бошқа айрим шоирларнинг ижоди гувоҳдир. С. Липкин шу тўғрида гапирар экан, у, ўзбек поэзиясининг камчилигига ҳам тўхталади. Унинг фикрича, кейинги пайтда ёзилаётган айрим шеърлар қуруқ баёндан иборат бўлиб қолмоқда: узун-узун шеърларда хаёл парвози, ўйноқилик ва поэтик тасвирни кўрмаймиз. Шунга эришмоқ керакки, шеърда шоирнинг тажриба, билим, ҳиссиёт ва фикри сезилиб турсин.

Суҳбатда Одил Ёқубов сўз олиб, у ёш рус шоири Евгений Евтушенконинг «Ира» сарлавҳали шеъридаги камчиликни танқид қилади. Унинг бу фикрини М. Светлов маъқуллайди ва шоирларни қуруқ сафсатабозликдан қочишга чақиради.

Суҳбатга Сергей Бородин, Светлана Сомова, Леонид Ленч, Ҳамид Ғулом, Евгений Евтушенколар ҳам қатнашадилар. Улар бадиий маҳорат тўғрисида ўз мулоҳазаларини баён қилдилар.

Суҳбат ижодий маслаҳатлар асосида ўтиб, рус ва ўзбек халқлари қардошлигининг ёрқин намойишига айланди.

Ҳ. ҲАМИДОВ.

Бекобод шаҳрида

ЯНГИ ЗАВОД

Шаҳарда қурилаётган шағал-қум заводи битказилиб яқинда ишга туширилди. Бу ерда шағал-қумларни ортиш, тушириш ва хомашёни қайта ишлаш процессларининг ҳаммаси тўла механизациялаштирилган.

Янги завод йилига 150 минг кубометр материал тайёрлаб чиқаради. Янги завод маҳсулотининг кўп қисми Мирзачўлда олиб бориладиган қурилишларга юборилади.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

Металлургия заводининг бир нечта цехида илғор тажриба мактаби ташкил қилинди. Мартен цехида бу мактаб яхши ишламоқда. Унга ёш тезкор пўлат эритувчи Сергей Зверев раҳбарлик қилади. Бу донгдор металлургнинг бригадаси шу йилнинг ўтган ойлари ичида 110 дан ортиқ тезкор усулда пўлат эритиб, пландан ташқари минг тоннадан ортиқ металл тайёрлади. Яқинда пўлат эритувчи Зверев илғор тажриба мактабининг навбатдаги машғулотида ўз иш тажрибалари ҳақида гапириб берди.

Е. ГОДОВИКОВ.

Бугун «Ташкентская правда» газетасида

Газетанинг биринчи бетида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларида бўлишига доир материаллар, шунингдек, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг ватанпарварлик ташаббусларига бағишланган материаллар босилган.

Иккинчи бетда «Партия контроли амалда» деган партиявий ишлар бўйича ўтказилган область кенгашидан олиб ёзилган материал ва ўртоқ Х. Мусохонованинг «Машғулотларга тайёрмисизлар?» сарлавҳали партия маорифи янги ўқув йилига бағишланган мақоласи босилган.

«Фурқат асарлари рус тилида» сарлавҳали танқид ва тақриз ва бошқа маҳаллий, шунингдек, чет эл хабарлари газетанинг учинчи бетида ёритилган.

Газетанинг тўртинчи бети маҳаллий ахборот материалларига бағишланган.

Хитой халқининг байрами шарафига

ЛЕКЦИЯ, ВИСТАВКА, КИНОФЕСТИВАЛЬ ВА ДЎСТЛИК КЕЧАЛАРИ

Октябрь ойида Хитой Халқ Республикасининг ташкил қилинганига 10 йил тўлади. Бутун совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам социалистик лагердаги улуғ хитой халқининг бу байрамини кенг нишонлайдилар. Областимизнинг саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар ва муассасаларида хитой халқининг 10 йил мобайнида эришган муваффақиятлари тўғрисида лекция ва докладлар ўқилади. Совет-Хитой дўстлиги кечалари ўтказилади.

Ишчи клублари, маданият саройлари, колхоз ва совхозлар клубларида, кутубхоналар ва бошқа кўп жойларда Хитой Халқ Республикасига бағишланган фото виставкалар ташкил қилинади. Бу виставкалар Совет-Хитой дўстлиги жамиятининг Ўзбекистон бўлими томонидан юбориладиган фотосуратлар билан безатилади. Пекиндан «Хитой Халқ Республикасида» деган темада 188 та фото суратдан иборат фото виставка комплекти олинди. Бу қизиқарли фото суратлар хитой халқининг экономика ва маданий қурилиш соҳасида эришган ютуқлари, Хитой Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқи ўртасида тобора мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ҳақида ҳикоя қилади.

Байрам муносабати билан пойтахтимиз кино-театрларида хитой фильмлари намойиш қилинади. «Искра» кинотеатрида эса хитой бадиий фильмлари фестивали ўтказилади. 29 сентябрдан 4 октябргача давом этадиган бу фестивалда томошабинлар 6 та янги бадиий фильмни томоша қиладилар.

Мамлакатимиз саноат корхоналари йил сайин ривожланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Магазинларга моллар кўп келтирилганидан, уларнинг маълум қисмини кўчаларда—кўчма дўконларда сотиш жорий қилинди. Суратда: ифодаланган кўчма дўкон Карл Маркс кўчасидаги заргарлик буюмлари магазинига қарашлидир. Кўчма дўкон ходими (ўнгдан биринчи) Д. Гулкарова харидорларга яхши маданий хизмат кўрсатиб, ойлик планни доим ошириб бажаради.
А. Абалян фотоси.

ФУТБОЛ

Лидерлар мағлубиятга учради

Футбол бўйича мамлакат биринчилиги учун «Б» классининг 6-зонасида курашаётган командаларнинг кейинги ҳафтадаги ўйинлари кутилмаган натижаларни берди. Бу учрашувларда зонанинг 4 та пешқадам командаси мағлубиятга учради.

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Ленинободда «Помир» билан бўлган ўйинни масъулиятсиз ўтказиб ютқазиб қўйди. Ҳисоб тожикистонлик футболчилар фойдасига 1:0 бўлди.

Турнир жадвалидаги аҳвол ҳозир қуйидагича: «Звезда» 23 ўйиндан кейин 29 очко билан биринчи ўринда бормоқда. «Пахтакор» иккинчи ўринда турипти (27 очко). Ундан кейинги ўринларни 26 тадан очко тўплаган «Металлург» (Магнитогорск), «Машинастроитель», «Кайрат», «Помир» командалари эгалладилар.

Ҳисоб — 4:0

Кеча марказий «Пахтакор» стадионида Вьетнам Демократик Республикаси терма командаси билан «Меҳнат резервлари» командалари ўртасида футбол бўйича ўртоқлик учрашуви бўлди.

Ўйинни меҳмонлар бошлайдилар. Бироқ «Меҳнат резевлари» ташаббусни ўз қўлларига оладилар. Бирнеча марта меҳмонлар дарвозаси олдида хавфли ҳолат туғдирадилар. Тўпни аниқ тепаолмаслик ва меҳмонларнинг чиройли ўйини натижасида ҳисоб очилмади.

Иккинчи бўлимда майдонга Петрушенко ўрнига Федоров, Архипов ўрнига Беляков тушади.

17-минутда Ю. Беляков чиройли комбинация билан ҳисобни очади. Орадан 3-минут ўтмасданоқ В. Соловёв ҳисобни 2:0 га етказади. Ўйин охиригача Тимохин яна иккита тўп уриб киритади.

Қизиқарли ўтган бу учрашув 4:0 ҳисоби билан тошкентликлар фойдасига ҳал бўлди.

У. ШАРОПОВ,
Ш. БЕКАШЕВ.

Телевизор экранида

24 СЕНТЯБРДА

19.30. Ўрта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида эшиттириш. Короленконинг «Хўрланган болалар» ҳикояси асосида ишланган телепостановка.

20.20. Киножурнал.

20.30. Бадиий фильм — «Бу шундай бўлган эди».

22.00. Сўнгги ахборот.

22.20. Саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.

22.35. Реклама ва эълонлар.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Бугун Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво очиқ бўлиши кутилади. Тошкентда 31-33, областда эса 29-34 даража иссиқ бўлади.

Чет элларда

Совет Иттифоқи ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисидаги масалани БМТ муҳокамасига қўяди

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Совет ҳукуматининг топшириғига мувофиқ, «Ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисида»ги моддани БМТ Бош Ассамблеясининг 14-сессияси кун тартибига муҳим ва шошилинч масала сифатида киритишни таклиф қилди.

БМТ секретариати А. А. Громиконинг мактубини ва мактубга илова қилинган изоҳотни тарқатди. Изоҳотда ҳозирги кунда зўр бериб қуролланиш тинчлик иши учун ҳар қачондагидан кўра хавфли тус олганлиги ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисидаги масалани дарҳол қараб чиқиш заруратини туғдирмоқда, деб кўрсатилади.

Шунингдек, изоҳотда СССР «Ёппасига ва тўла қуролсизланиш тўғрисида»ги Совет ҳукуматининг декларациясини БМТ Бош Ассамблеясининг 14-сессияси муҳокамасига қўяди, деб маълум қилинади.

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг ахбороти

ПЕКИН, 21 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради:

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши 1959 йил 25 октябрда Пекинда саноат, транспорт, капитал қурилиш, молия ва савдо соҳасидаги социалистик қурилишда илғор коллективлар вакилларининг ва ишлаб чиқариш илғорларининг Умум Хитой слётини чақириш тўғрисида қўшма ахборот эълон қилдилар.

Умум Хитой слётининг ишларида барча вилоятлардан, автоном районлардан, Тибет районидан, Пекин, Шанхай ва марказий аҳамиятдаги муассасалардан 6.400 дан ортиқ делегат қатнашади.

ИРОҚДА ХОИНЛАР ҚАТЛ ҚИЛИНДИ

БАҒДОД, 21 сентябрь. (ТАСС). Бағдод радиоси эшиттирган хабарга кўра эски режим арбоблари — собиқ ички ишлар министри Саид Казас, хавфсизлик бошқармасининг собиқ бош директори Баҳжот Алатия, Бағдод областининг собиқ губернатори Абдул Фаҳмий, Бағдод турмасининг собиқ бошлиғи Абдил Аюбга, шунингдек Мосулдаги исён қатнашчиларининг бригада генерали Нажим Оттабакчалий бошчилигидаги бир группасига ўлим жазоси бериш ҳақидаги ҳукм ижро этилган.

ИЗМИРДАГИ ХАЛҚАРО ЯРМАРКА ЁПИЛДИ

ИЗМИР, 21 сентябрь. (ТАСС). Кеча Измирдаги халқаро ярмарка ёпилди. Бир ой ичида ярмаркада 1,5 миллиондан ортиқ киши бўлди. Ярмаркада социалистик лагерь мамлакатлари ҳам кенг иштирок этиб, халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришган катта муваффақиятларини намойиш қилдилар.

Совет павильони зўр муваффақият қозонди. Совет павильонига ажратилган 4.250 квадрат метр майдонда 4 мингдан ортиқ экспонат—энг янги автомат станоклар, автомашиналар, ҳар хил маркали тракторлар, радиоприёмниклар, электр приборлар, оптика ва бошқа кўп нарсалар кўрсатилди. Туркиянинг савдо-саноат доиралари совет саноат буюмларига, чунончи, металл қирқиш станоклари, автомашиналар, электр ускуналар ва оптик приборларга зўр қизиқиш билан қарадилар. Ярмарка ишлаб турган вақтда кўп савдо шартномалари тузилди.

Ярмаркага келувчилар Совет Иттифоқининг ютуқларига қойил қолганликларини билдирдилар. «Сизнинг машиналарингиз ва бошқа товарларингиз,— деб ёзган таассуротлар дафтарига техник-моторчилар мактабининг ўқитувчиси,— сифат жиҳатидан ҳам, ташқи кўриниши жиҳатидан ҳам жуда соз. Совет павильони турк халқининг совет саноати билан танишиши нуқтаи назаридан фойдалидир».

Бошқа бир ёзувда бундай дейилади: «Совет павильони мамлакатимизда катта қизиқиш туғдирди. Эндиликда мен сизнинг мамлакатингиз саноат ва маданият соҳасида жаҳон миқёсида олдинда бораётганига қаноат ҳосил қилдим». Техника университетининг студентлари, «Биз саноат буюмларига айниқса қойил қолдик. Биз келгусида ҳам сизнинг павильонингизни кўришни жуда истаймиз», деб айтадилар.

Пул-буюм лотереясининг ютуқлар тиражи

АНДИЖОН, 22 сентябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг учинчи қисми бўйича ютуқлар тиражи уч кун давом этди. Ҳаммаси бўлиб 160 минг ютуқ ўйналди.

Тираж комиссиясининг мажлислари ўтказилган шаҳар Маданият уйида Андижоннинг минглаб меҳнаткашлари ҳозир бўлдилар.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

КОЛЛЕКТИВ— ТАРБИЯЧИ

Бу йиғилиш одатдаги йиғилишга ўхшамас эди. Президиум сайланиб, кун тартиби тасдиқлангач, раислик қилувчи президиум ёнига иккита стул қўйди. Йиғилганларга қаратиб қўйилган бу стулга мастер Чуриков ва юкчи Потапов ўтқазилди.

Биринчи сўз Куйбишев район 3-участка халқ судининг судьяси ўртоқ С. Неъматовга берилди.

— Коллективингиздан икки киши, — деди у, — жиноий ишга қўл урган. Чуриков заводдан қурилиш учун деб 3 кубометр тахта олган. Ваҳоланки унга бу тахта зарур эмас экан. Ундан 26 тасини бозорга олиб бориб сотиб пул қилипти. Юкчи Потапов бўлса, заводдан 880 та черепица олиб у ҳам бозорга олиб бориб сотган. Ўзингиз ўйлаб кўринг, завод маъмурияти буларга уй-жой қуриш учун ёрдам деб материал берса-ю, улар бозорда чайқовчилик қилиб юрсалар.

Ўзбекистон ССР Жиноий ишлар кодексининг 175-моддасига мувофиқ бундай олди-сотди ишлар билан шуғулланган киши 5 йилдан кам бўлмаган муддатга озодликдан маҳрум этилади. Шу билан бирга, мол-мулки ҳам мусодара қилинади, Аммо кодекснинг 43-моддасида шундай дейилади: агар содир бўлган жиноий иш ижтимоий-хавфли бўлиш вақтидан ўтган бўлса ёки жиноятчи шахс ижтимоий-хавфли бўлмаса уни жиноий жавобгарликка тортмаслик мумкин.

— Мен ва халқ маслаҳатчиси,— сўзида давом этди судья, — сизлар билан бу жиноятчиларга қандай жазо бериш ҳақида маслаҳатлашгани келдик...

Шундан сўнг цех ишчилари бирин-кетин сўз олдилар. Улар совет ишчисининг ор-номуси ҳақида гапирдилар. «Ташсельмаш» заводи коллективига доғ туширган икки шахсни қаттиқ уялтирдилар. Омборчи Мареев, мастер Рубахин, кранчи Холиқов ва бошқа ўртоқлар Чуриков ва Потаповнинг жиноий қилмишларини қаттиқ қораладилар. Жилвирчи Макаров сўз олиб бундай деди:

— Мастер Чуриков мени ҳунарга ўргатган. Мен унинг кўп яхши ҳислатларини биламан. Чуриков ва Потапов жиноий иш қилганларини мана бу ерда муҳокама қилиб турибмиз. Аммо улар илгари бундай ярамас ишга қўл уришмаган. Цехком мажлисида ҳам биз уларга роса танбиҳ бердик. Мана ҳозир уларнинг бошларини қуйи солиб ўтиришлари ҳам қилмишларидан жуда пушаймон эканликларини кўрсатиб турибди. Мен Чуриков ва Потаповни коллектив кафиллиги билан жиноий жавобгарликдан озод қилинса, деган таклифни киритаман.

Шундай қилиб, йиғилиш халқ судидан Чуриков ва Потаповларнинг жиноятини кечиришни илтимос қилган қарор қабул қилди. Шу билан бирга, йиғилиш икки жиноятчининг қилмишини жамоатчилик номидан қаттиқ қоралади.

Чуриков ва Потапов цех коллективига чексиз миннатдорчилик билдириб, бундан кейин фидокорона меҳнат қилиб, ўз айбларини ювишга ваъда беришди.

Шуни айтиш керакки, заводда сўнгги вақтларда тарбиявий иш яхши йўлга қўйилди. Ўртоқлик суди ва умумий йиғилишлар орқали машинасозлар давлат интизомини мустаҳкамламоқдалар, социалистик жамиятнинг яшаш қоидаларини бузаётганларни тартибга чақириб қўймоқдалар.

Уй-жой ва коммунал қурилиш бўлими коллективи ишчи Иванов, тракторчи Черкасов, ёрдамчи ишчи Худойдотов ўртоқларнинг ножўя қилмишларини қаттиқ қоралаб, улар учун кафилликка ўтдилар.

Завод коллективи жамоат мулкига хиёнат қилмайдиган, онгли ва интизомли бўлган совет кишисини тарбиялаш, уларга коммунистик ахлоқ принципларини сингдириш учун кураш олиб бормоқда. Бу фойдали ҳаракат самарали натижаларни бермоқда.

Г. ДЕМИДОВ,
«Ташсельмаш» заводида чиқадиган «Ворошиловец» кўп тиражли газетасининг редактори.

Театрларда

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 23/IX да **Флория Тоска**, 24/IX да **Севилья сартароши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —23/IX да **Фарғона ҳикояси**, 24/IX да **Ошиқ Ғариб.**

Киноларда

«РОДИНА» — эрталаб соат 9 яримда кенг экранли фильм **Сампо**, кундуз ва кечқурун **Кэмпбелл короллиги.**

«СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», КАФАНОВ номли, «УДАРНИК» — **Аннушка.**

«ОКТЯБРЬ» — **Боши очиқ.**

НАВОИЙ номли (ёзги) — кеч соат 8 да **Кэмпбелл короллиги**, кеч 9-40 минутда **Ўгай она.**

«9 МАЙ» — **Бой ила хизматчи** (ўзбек тилида).

НАВОИЙ номли (қишки), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ», ПУШКИН номли — **Кэмпбелл короллиги.**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Кэмпбелл короллиги**, кеч соат 8-20 минутда **Дўстим ҳақида.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Аннушка**, кундуз соат 4 ва кеч 10 да **Кэмпбелл короллиги.**

СТЕПАН РАЗИН номли — кеч соат 8 да **Кэмпбелл короллиги**, кеч 9 ярмида **Мексикалик.**

ТЕЛЬМАН номли — кеч соат 8 да **Дўстим ҳақида**, кеч 9-45 минутда **Аннушка.**

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ҲАР ХИЛ ЎЗБОШИМЧА ҚУРИЛИШНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА БУНГА ҚАРШИ КУРАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

мажбурий фармойиши

Тошкент шаҳри № 2 1959 йил 1 сентябрь

Тошкент шаҳрини планлаштириш, қуриш ишларини яхшилаш ва қайта қурилишни тезлаштириш мақсадида, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети **қарор қилади:**

1. Меҳнаткашлар депутатлари Совети шаҳар ёки район ижроия комитетининг ёзма рухсати бўлмасдан ҳамда қурилиш ва архитектура ишлари бўлими билан келишмасдан туриб, гражданларга янги уй қуриш, қўшимча иморат солиш, болахона қуриш ва мавжуд иморатларни қайтадан қуриш тақиқлансин.

2. Меҳнаткашлар депутатлари Совети шаҳар ёки район ижроия комитетининг ёзма руҳсати бўлмасдан ҳамда шаҳар архитектура-қурилиш контроли инспекциясида рўйхат қилдирмасдан туриб, давлат муассасалари ва корхоналарига, кооператив ва жамоат ташкилотларига янги қурилиш ишларини бошлаш, қўшимча иморат солиш, устки қаватни қуриш ва мавжуд биноларни қайтадан қуриш тақиқлансин.

3. Шаҳар ёки район ижроия комитетининг тегишли рухсати бўлмасдан ҳамда шаҳар архитектура-қурилиш контролида рўйхат қилдирмасдан ёки қурилиш ва архитектура ишлари бўлими билан келишмасдан бошланган (шу мажбурий фармойишнинг биринчи ва иккинчи моддаларида кўрсатилган) ҳарқандай қурилиш ўзбошимча қурилиш деб ҳисоблансин ва бунга айбдор бўлган кишилар амалдаги қонунлар юзасидан жавобгарликка тортилсин.

4. Ўзбошимча қурилган ҳар қандай иморат Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги ободончилик ва якка уй-жой қурилишини назорат қилувчи давлат инспекциясининг ёзма огоҳидан кейин бузиб олинмаган тақдирда, шаҳар ёки район ижроия комитетларининг қарори билан (қурилишнинг тамомланмаган ёки тамомланган бўлишидан қатъи назар) бузиб ташланади. Бузиш ва шу жойни тозалаш чиқимлари эса ўзбошимча қурилишда айбдор кишилар ҳисобига бўлади.

5. Бу мажбурий фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш маҳаллий Советларнинг коммунал хўжалик органларига, ободончилик ва якка уй-жой қурилишини назорат қилувчи давлат инспекциясига ҳамда милиция органларига юклансин.

6. Шу мажбурий фармойиш эълон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри территориясида жорий этилади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси
М. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари
М. ҚОРАХОНОВ.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048. 132. Секретариат — 29040. 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07333. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1885.